

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Οκτωβρίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3378

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 108645

Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Γενική Επιχειρηματικότητα» του αναπτυξιακού Ν. 4399/2016.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας – Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117), και ιδίως των άρθρων 29 και 37-41 αυτού.

2. Τις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3. Τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το άρθρο 14 αυτού.

4. Το άρθρο 90 του «Κώδικα για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 (Α' 98).

5. Τις διατάξεις του Π.δ. 116/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας» (Α' 185), όπως ισχύει.

6. Τις διατάξεις του Π.δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας

Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α' 114).

7. Το Προεδρικό διάταγμα 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 116).

8. Την κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 106688/13-10-2016 (ΦΕΚ 3315 14.10.2016) «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων «Γενική Επιχειρηματικότητα», «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ», «Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού» και «Επενδύσεις μείζονος μεγέθους» του αναπτυξιακού Ν. 4399/2016».

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΤΗΝ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4399/2016

Άρθρο 1

Σκοπός-Διάρκεια Καθεστώτος

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης με σεβασμό στους περιβαλλοντικούς πόρους και την υποστήριξη λιγότερο ευνοημένων περιοχών της χώρας, η αύξηση της απασχόλησης, η βελτίωση της συνεργασίας και η αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, η τεχνολογική αναβάθμιση, η διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding), η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης, η μετακίνηση στην αλυσίδα παραγωγής της αξίας για την παραγωγή πιο σύνθετων προϊόντων, η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων στην προοπτική μιας κυκλικής οικονομίας, η προσφορά καλύτερων υπηρεσιών, η προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων και εν τέλει η εξασφάλιση καλύτερης θέσης της χώρας στο Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 19 Οκτωβρίου 2016. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η 20 Δεκεμβρίου 2016.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2016 ανέρχεται σε 150.000.000 ευρώ, εκ των οποίων τα 70.000.000 ευρώ που αφορούν τα είδη

ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και τα 80.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ. - Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής).

Άρθρο 3 Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γ.Α.Κ. Οι διατάξεις του ως άνω Κανονισμού εφαρμόζονται για όλα τα θέματα τα οποία δεν ρυθμίζονται ρητά στον παρόν καθεστώς.

2. Στις ενισχύσεις του παρόντος για τις οποίες αξιοποιούνται και πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

Άρθρο 4 Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος εφαρμόζονται οι παρακάτω γενικοί κανόνες:

1. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (άρθρο 14 παρ. 13 εδ. α' Γ.Α.Κ.)

Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων θεωρείται ότι αποτελεί ενιαίο επενδυτικό σχέδιο και κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154). Ως ημερομηνία έναρξης εργασιών του πρώτου επενδυτικού σχεδίου νοείται η πραγματική ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Όταν το ενιαίο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό σχέδιο (επιλέξιμο κόστος άνω των 50.000.000€) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 11.

2. Κανόνες Σύρρευσης

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει των καθεστώτων του παρόντος δεν επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ή καθεστώτος «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς

λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάταμής του (άρθρα 4 παρ. 2 και 8 παρ. 1 Γ.Α.Κ.).

γ. Σε περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 2 Γ.Α.Κ.

3. Αρχή «Deggendorf»

Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (άρθρο 1 παρ. 4 Γ.Α.Κ.). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στον παρόντα νόμο, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

4. Χαρακτήρας Κινήτρου

Οι ενισχύσεις των καθεστώτων του παρόντος λειτουργούν ως κίνητρο, με την έννοια του άρθρου 6 Γ.Α.Κ., για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.

5. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Συμμετοχή φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου

Η συμμετοχή του φορέα στο συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (άρθρο 14 παρ. 14 Γ.Α.Κ.).

Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Α. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:

α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων.

Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή στους είκοσι τέσσερις μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσης τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί.

β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και με την προϋπόθεση της επαρκούς ρευστότητας της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,

γ. με την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση επτά ετών προκειμένου για μεγάλες επιχειρήσεις, ή πέντε ετών, προκειμένου για μικρές ή πολύ μικρές, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,

δ. με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης (που αφορούν αποκλειστικά γήπεδα, κτίρια, και μηχανολογικό εξοπλισμό,) με απόδειξη της δυνατότητας πώλησης. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που δύναται να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων ορίζεται ανά περίπτωση ως εξής:

ι. Στην περίπτωση γηπέδου ή κτηρίου, το ποσό της αντικειμενικής του αξίας.

ii. Στην περίπτωση μηχανημάτων το ποσό της εκτίμησης ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή.

Β. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

α. με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Στο Παράρτημα 1 ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Για την περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο παρέχεται επιδότηση μισθολογικού κόστους επί των δαπανών της δημιουργούμενης απασχόλησης, η κάλυψη του μη ενισχυόμενου τμήματος αυτών μπορεί να γίνεται με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση που δεν περιορίζονται στους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους των περιπτώσεων Α και Β.

2. Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ήτοι:

α. για μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ,

β. για μεσαίες επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ,

γ. για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ,

δ. για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ,

ε. για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78) στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Για τις ανάγκες του παρόντος καθεστώτος, το μέγεθος του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προσδιορίζεται με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι με βάση την εταιρική σύνθεση του χρόνου υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συν-

δεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (οικονομικά στοιχεία και τις υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αυτών για τα δύο τελευταία έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής).

3. Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου – Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων, θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Σε περίπτωση που δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με την δραστηριότητα αποσβέσεις, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

ε. Απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

Σε περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ως κύριο τόπο εγκατάστασης περιοχή που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης (Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου), οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

Άρθρο 6

Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. ατομική επιχείρηση,

β. εμπορική εταιρεία,

γ. συνεταιρισμός,

δ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78),

ε. υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,

στ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ, ζ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

αα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,

ββ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,

γγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.

2. Οι επιχειρήσεις, των οποίων το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, υποχρεούνται να λάβουν τη νομική μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

3. Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος:

α) οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ.),

β) επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν προβεί σε παύση της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τη διετία πριν από την υποβολή της αίτησής τους για περιφερειακή επενδυτική ενίσχυση ή που, κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησής τους για ενίσχυση, έχουν προγραμματίσει να προβούν σε παύση της εν λόγω δραστηριότητας εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 13 περίπτωση δ' Γ.Α.Κ.),

γ) επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 7

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 13 του Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα. στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ. στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ. στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ. στον τομέα της ναυπηγίας.

εε. στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας,

στστ. στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υ.α. 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149) και Εγκ./Πολ. 1133/2008]:

-05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης).

-36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.

-41- Κατασκευές κτηρίων.

-42- Έργα πολιτικού μηχανικού.

-43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

-45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

-46- Χονδρικό εμπόριο.

-47- Λιανικό εμπόριο.

-52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4,

-53- Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.

-55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.

-56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.

-60- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών.

-64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

-65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.

-66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.

-68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.

-69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.

-70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.

-71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.

-72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη.

-73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.

-75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.

-77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.

-78- Δραστηριότητες απασχόλησης.

-79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.

-80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.

-81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.

-82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.

-84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.

-85- Εκπαίδευση.

-86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.

-87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.

-88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.

-90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.

-91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχαιοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.

-92- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.

-93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης στστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.

-94- Δραστηριότητες οργανώσεων.

-95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.

96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης στστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.

-97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.

-98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.

-99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

3. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),

β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

4. α. Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα. 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],

ββ. 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,

γγ. 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].

β. Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα. ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ. εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας (έκδοση σήματος λειτουργίας) ή από την ημερομηνία που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας, (εφόσον τμήμα της εντάσσεται στο εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο).

γγ. επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ. ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε. ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στστ. εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια], όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155),

ζζ. ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι συνεταιρισμοί ή Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.).

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού,

β. επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη προς ενίσχυση μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις α' ή/και β'.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών του παρόντος. Για να θεωρηθεί ένα επενδυτικό σχέδιο ολοκληρωμένο, θα πρέπει να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του συνόλου του επιλέξιμου κόστους και όχι μόνο του ενισχυόμενου.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 7 και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 4. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτήρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

β. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη ΜΜΕ, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Η παραγωγική αυτή μονάδα έχει παύσει τη λειτουργία της.

ββ. Η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή.

γγ. Η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

δδ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορούν να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους. Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Μεταφορικά μέσα που κινούνται εκτός του χώρου της μονάδας δεν είναι επιλέξιμα.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται

ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τουλάχιστον για το διάστημα που προβλέπεται στην περ. αα της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 4399/2016.

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν αθροιστικά να υπερβούν το 50% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο 75%.

5. Στην περίπτωση που το ενισχυόμενο κόστος υπολογίζεται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή (σε επίπεδο ΝUTS 3) για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών για μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

δ. ο φορέας θα πρέπει να υποβάλει το σύνολο των ενσώματων ή/και άυλων δαπανών του άρθρου 8 και 9 προκειμένου να αποτυπώνεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης κατά τα ανωτέρω.

ε. το ενισχυόμενο μισθολογικό κόστος που θα προκύπτει από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να είναι αποκλειστικά συνδεδεμένο με την περιγραφείσα αρχική επένδυση υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών. Σε περίπτωση που το φυσικό-οικονομικό αντικείμενο δεν υλοποιηθεί στο σύνολό του, το προκύπτον μισθολογικό κόστος αναδιαμορφώνεται αναλόγως.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων, γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του παρόντος άρθρου με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες

εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ., είναι οι ακόλουθες:

Οι δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων ενισχύονται μόνο σε συνδυασμό με δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων του προηγούμενου άρθρου και μπορούν να ανέλθουν έως το ανώτατο ποσοστό του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 11.

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες. Για τις ανάγκες του παρόντος νέες λογίζονται οι υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσής τους βάσει της καταχώρισής τους στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στα οικεία μητρώα.

2. Δαπάνες εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ως δαπα-

νες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

3. Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των ανωτέρω κατηγοριών δαπανών.

Άρθρο 10 Είδη Ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α. φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό,

β. επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών. Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται μόνον στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12.

γ. επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη,

δ. επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ. 31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

2. Τα είδη ενισχύσεων της παραγράφου 1 παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά σύμφωνα με τους παρακάτω όρους:

α) Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, για όλες τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων και δικαιούχων της παρούσας προκήρυξης.

β) Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται μόνο σε επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12, μεμονωμένα ή συνδυαστικά με τις ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής ή/και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση θεωρήσει ότι το επενδυτικό της σχέδιο εμπίπτει σε ειδική κατηγορία ενίσχυσης του άρθρου 12 και επιλέξει την ενίσχυση της επιχορήγησης (μεμονωμένα ή συνδυαστικά με άλλα είδη ενίσχυσης), αλλά κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προκύψει ότι δεν πληρείται η ως άνω προϋπόθεση, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του.

γ) Η ενίσχυση της επιδότησης του κόστους απασχόλησης παρέχεται μόνο επί των δαπανών μισθολογικού κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης.

δ) Τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται συνδυαστικά συνηπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσού ενίσχυσης του κάθε επενδυτικού σχεδίου.

3. Για τις ανάγκες του παρόντος ως «συμβατική επένδυση» λογίζεται το τμήμα του επενδυτικού σχεδίου που δεν αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση.

4. Για να δικαιούνται οι υπαγόμενες επιχειρήσεις να λάβουν τις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή/και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρέπει να έχουν εμφανίσει κέρδη προ φόρων σε μία κατ'ελάχιστον διαχειριστική χρήση από τις τελευταίες επτά (7), πριν από τη διαχειριστική χρήση της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση επιλέξει ένα από τα δύο αυτά είδη ενισχύσεων, αλλά κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προκύψει η μη πλήρωση της ως άνω προϋπόθεσης, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του. Ο όρος που προηγούμενο εδαφίο δεν καταλαμβάνει τους φορείς της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, τις υπό σύσταση επιχειρήσεις, τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις του άρθρου 12γ που προκύπτουν με τη δημιουργία νέας εταιρείας, και τις επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί κατά τα τελευταία επτά (7) έτη πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

5. Επενδυτικά σχέδια που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 και εμπεριέχουν αγορά καινούριου μηχανολογικού ή/και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, εφόσον επιθυμούν να κάνουν χρήση της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, σε αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής του και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου.

6. Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 και επιθυμούν να λάβουν την ενίσχυση της επιχορήγησης μπορούν να επιλέξουν να τη λάβουν είτε αυτοτελώς είτε συνδυαστικά με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής συμβατικής επένδυσης, σε αναλογία

(μίγμα) ενισχύσεων που θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης στο ΠΣΚΕ κατά την αίτηση υπαγωγής του και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί σε κανένα μεταγενέστερο στάδιο του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει επιλέξει την ενίσχυση της επιχορήγησης και το επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει και τμήμα αγοράς μηχανολογικού ή/και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση για το οποίο επιθυμεί να κάνει χρήση της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η αναλογία (μίγμα) μεταξύ επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και φορολογικής απαλλαγής χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι υποχρεωτικά η ίδια με αυτή που δηλώθηκε μεταξύ επιχορήγησης και φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα της συμβατικής επένδυσης.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων

Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης του παρόντος. Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται σε ποσοστό που ορίζεται στο 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης του παρόντος.

Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης υπολογίζονται πάντα επί του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και ανά ομάδα δαπάνης (όπως αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα 2) και καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

α. Στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων χορηγούνται οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων) όπως αυτές καθορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης υπαγωγής Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.), ο οποίος αναρτάται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του αναπτυξιακού Νόμου. Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων που αποτυπώνονται στο Χ.Π.Ε. αναφέρονται σε μεγάλες επιχειρήσεις και προσαυξάνονται κατά 10% για μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

β. Οι αναφερόμενες στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυξημένες εντάσεις ενισχύσεων του Χ.Π.Ε. δεν ισχύουν για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται, επίσης, και στις εκτός περιφερειακών ενισχύσεων επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 9.

γ. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Χ.Π.Ε., οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης (Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου), οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορ-

φή αρχικής επένδυσης, ενώ σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

δ. Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το ανώτατο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

αα. για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ανώτατο περιφερειακό όριο),

ββ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου περιφερειακού ορίου,

γγ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

2. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

α. Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών της παραγράφου 1 του άρθρου 9 ορίζεται στο 50% αυτών. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ,

β. Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών της παραγράφου 2 του άρθρου 9 ορίζεται στο 100% αυτών. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 10% του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 Γ.Α.Κ. Οι παραπάνω περιορισμοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο Ν. 4399/2016. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.

Άρθρο 12

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Στο παρόν καθεστώς, παρέχεται επιπλέον των ειδών ενίσχυσης των περιπτώσεων α, γ και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και η ενίσχυση της επιχορήγησης συμβατικής επένδυσης στις περιπτώσεις που οι φορείς του επενδυτικού σχεδίου πληρούν τουλάχιστον μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Είναι εξωστρεφείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις: ως τέτοιες ορίζονται οι επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Για την τεκμηρίωση της αύξησης των εξαγωγών οι εταιρείες θα πρέπει να έχουν κλείσει τρεις διαχειριστικές χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

β. Είναι καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Καινοτόμες θεωρούνται οι επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

γ. Είναι επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ανεξάρτητων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (κατά τον ορισμό της Ε.Ε. Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 364/2004), με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειομένης ρητά της εξαγοράς. Οι ανεξάρτητες ΜΜΕ θα πρέπει να υφίσταντο κατά την 22-6-2016, ημερομηνία έναρξης ισχύος του Ν.4399/2016, ενώ η συγχώνευση θα πρέπει να (έχει) πραγματοποιηθεί μετά την παραπάνω ημερομηνία και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

δ. Είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Υπολογίζεται η μεταβολή μεταξύ των ΕΜΕ των τελευταίων 12 μηνών πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως πρώτο έτος) και των ΕΜΕ από τον 25^ο έως τον 36^ο μήνα πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως τρίτο έτος). Η ενίσχυση αυτή παρέχεται σε επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί τουλάχιστον 36 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

ε. Είναι συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78).

στ. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους.

ζ. Είναι επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ (Παράρτημα 4).

η. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκτα-

ση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης. Ειδικότερα, ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης νέων μονάδων ή τα επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων μονάδων για νέα οικονομική δραστηριότητα εντός του χώρου υποδοχής. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

θ. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται στις ειδικές περιοχές, οι οποίες αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα του Ν. 4399/2016, καθώς πληρούν τα κριτήρια της περ. θ του άρθρου 12 του Ν. 4399/2016.

ι. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και συγκεκριμένα: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Άρθρο 13

Υποβολή αίτησης υπαγωγής

1. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται ως εξής:

α. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους έως και τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται μέσα στα όρια της κάθε Περιφέρειας, υποβάλλονται στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας. Ειδικά για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στην Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Δωδεκανήσου,

β. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Μακεδονίας και Θράκης),

γ. στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για όλα τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια.

3. Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Με την ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ:

α. Τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 του Ν. 4399/2016 στοιχεία κατ' ελάχιστον (επωνυμία και μέγεθος επιχείρησης, περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και

λήξης, τόπος εκτέλεσης του έργου, κατάλογος δαπανών του έργου συνοδευόμενων από τις σχετικές προσφορές, είδη και ποσό ενίσχυσης, χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικού σχεδίου) προκειμένου να θεμελιωθεί το δικαίωμα έναρξης των εργασιών του έργου και

β. Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα 1 της παρούσας Προκήρυξης.

Σε ημερομηνία που θα κοινοποιηθεί μέσω της οικείας ιστοσελίδας του Αναπτυξιακού Νόμου, και πάντως πριν την προθεσμία λήξης των υποβολών του καθεστώτος, θα μπορεί να υποβληθεί και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης.

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: α. μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και β. μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει υποχρεωτικά, με τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου παράλληλα με την ένδειξη της παραλαβής.

Από την οριζόμενη ημερομηνία και μέχρι την προθεσμία λήξης των υποβολών του καθεστώτος, υποβάλλεται μέσω ΠΣΚΕ ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης, ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα στοιχεία που αντιστοιχούν και τεκμηριώνουν το περιεχόμενο της αίτησης υπαγωγής. Τα υποβληθέντα στοιχεία της αίτησης δεν μπορούν να τροποποιηθούν μετά την υποβολή αυτής. Η αναλυτική διαδικασία υποβολής της αίτησης υπαγωγής αποτυπώνεται στο Παράρτημα 1 της παρούσας.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, να υλοποιείται σε έναν τόπο εγκατάστασης.

5. Για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Άρθρο 14

Διαδικασία αξιολόγησης επενδυτικού σχεδίου

Η διαδικασία αξιολόγησης των παραληφθεισών αιτήσεων υπαγωγής περιλαμβάνει τα εξής στάδια: α. έλεγχος πληρότητας, β. έλεγχος νομιμότητας γ. αξιολόγηση επεν-

δυτικού σχεδίου δ. βαθμολογική κατάταξη επενδυτικών σχεδίων ε. έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου. Τα στάδια αυτά αναλύονται ως εξής:

Α. Στάδιο ελέγχου πληρότητας αίτησης υποβολής

Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας. Κατά το στάδιο ελέγχου πληρότητας δεν δίδεται δυνατότητα προσκόμισης διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων. Σε περίπτωση που ο φορέας υποβάλει διευκρινιστικά στοιχεία οικειοθελώς, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη ακόμα και αν δεν έχει εκπνεύσει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής. Εφόσον ο έλεγχος πληρότητας ολοκληρωθεί επιτυχώς, το αντίστοιχο στάδιο ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό σχέδιο προωθείται στο στάδιο ελέγχου νομιμότητας. Διαφορετικά, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται για λόγους μη πληρότητας της αίτησης υπαγωγής και εκδίδεται σχετική διοικητική πράξη από τον προϊστάμενο του τμήματος της υπηρεσίας, η οποία γνωστοποιείται στο φορέα μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος. Κατά της απορριπτικής πράξης δεν προβλέπεται το δικαίωμα ένστασης του άρθρου 15, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

Β. Στάδιο ελέγχου νομιμότητας επενδυτικού σχεδίου

1. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων και η πληρότητα των σχετικών δικαιολογητικών διενεργείται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, με βάση τον οδηγό ελέγχου νομιμότητας και τα σχετικά δικαιολογητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα 1. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων πραγματοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α. πλήρης συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους του παρόντος, του Ν. 4399/2016 και του κανονιστικού πλαισίου που εκδίδεται σε εφαρμογή του

β. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου

γ. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση.

Ειδικότερα εξετάζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΓΑΚ 651/2014, το Ν. 4399/2016 και την παρούσα απόφαση προκήρυξης:

- Η πλήρωση των προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου ως προς την επιλεξιμότητα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, του αντικείμενου δραστηριότητας, των προβλεπόμενων έργων, του τόπου εγκατάστασης, των μέσων χρηματοδότησης και εν γένει των στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου νομιμότητας, προκειμένου για την επιλεξιμότητά του,

- Η επιλεξιμότητα των δαπανών ανάλογα με τις αιτούμενες κατηγορίες ενισχύσεων, καθώς και η ορθή κατανομή τους ανά ομάδα δαπανών και ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με το Παράρτημα 2. Η αφαίρεση μη επιλέξιμων δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι διατηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου.

- Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία ως προς τη νόμιμη λειτουργία και εκπροσώπηση του φορέα, τις πηγές χρηματοδότησης, τον τόπο εγκατάστασης και λοιπά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1, καθώς και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των δεικτών βαθμολογίας που προσδιορίζονται κατά τον έλεγχο νομιμότητας.

2. Οι έλεγχοι πληρότητας και νομιμότητας διενεργούνται, κατά το δυνατό, από τον ίδιο υπάλληλο της αρμόδιας υπηρεσίας, προκειμένου να συντομεύεται ο χρόνος αξιολόγησης.

3. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, αποστέλλεται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σχετικό μήνυμα από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, μέσω του ΠΣΚΕ. Ο φορέας αποστέλλει τα σχετικά στοιχεία εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία αποστολής του μηνύματος. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη ή αν διαπιστωθεί μετά την παροχή διευκρινίσεων ότι δεν συντρέχουν οι ως άνω προϋποθέσεις της παρ. 1, η αίτηση υπαγωγής απορρίπτεται, με αιτιολογημένη διοικητική πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης του Φορέα Υποδοχής, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Η απορριπτική απόφαση αναρτάται στο ΠΣΚΕ, κοινοποιείται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου και περιλαμβάνει το σύνολο των προϋποθέσεων που δεν πληρούνται. Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία αποστολής του σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος. Στην περίπτωση που ο έλεγχος νομιμότητας ολοκληρωθεί επιτυχώς, η σχετική έκθεση νομιμότητας υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ, το επενδυτικό σχέδιο προωθείται στο στάδιο αξιολόγησης και ο φορέας ενημερώνεται σχετικά μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος.

4. Η διαδικασία των σταδίων ελέγχου πληρότητας και νομιμότητας ολοκληρώνεται εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.

Γ. Στάδιο αξιολόγησης επενδυτικού σχεδίου

1. Η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος καθεστώτος είναι συγκριτική και ολοκληρώνεται με την κατάρτιση προσωρινού πίνακα κατάταξης εντός τριάντα (30) ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας και νομιμότητας.

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων υπαγωγής που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το στάδιο ελέγχου νομιμότητας ανατίθεται σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από το οικείο Μητρώο του άρθρου 24 με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ. Ο αξιολογητής εντός 24

ωρών υποχρεούται να αποδεχτεί ή να απορρίψει τη σχετική χρέωση. Η αξιολόγηση υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ εντός έξι (6) ημερών από την ημερομηνία αποδοχής της.

3. Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι:

α) η εκτίμηση του ευλόγου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,

β) η αξιολόγηση της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου,

γ) η εξέταση των δεικτών βαθμολογίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σταδίου της αξιολόγησης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στο Παράρτημα 3.

4. Για τον έλεγχο της πληρότητας και ορθής εφαρμογής του οδηγού αξιολόγησης συνιστάται Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου Ε1 του παρόντος άρθρου και η οποία αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αρμόδιας Υπηρεσίας και ένα (1) μέλος του οικείου Μητρώου Αξιολογητών με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής μπορεί να ορίζονται από το ως άνω αρμόδιο όργανο ειδικοί εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της.

5. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου και η παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ στην Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Η Επιτροπή εντός τριών (3) ημερών από την παραλαβή της αξιολόγησης και εφόσον το κρίνει απαραίτητο, ή αν παρέλθει άπραγη η προβλεπόμενη προθεσμία των έξι (6) ημερών για την υποβολή της αξιολόγησης, μπορεί να αναπέμψει την αξιολόγηση στον ίδιο αξιολογητή και μόνο για μία φορά, αφού επισημάνει τα σημεία στα οποία δεν έχει γίνει ορθή εφαρμογή του νόμου, της προκήρυξης και των οδηγιών αξιολόγησης. Ο αξιολογητής οφείλει να επανεκτιμήσει και να διορθώσει, εφόσον συμφωνεί, τα συγκεκριμένα σημεία και να υποβάλει εκ νέου την αξιολόγησή του στην Επιτροπή εντός δύο (2) ημερών. Η Επιτροπή επανεξετάζει την νέα αξιολόγηση και αποφαίνεται οριστικά υποβάλλοντας την τελική αξιολόγηση στο ΠΣΚΕ εντός τριών (3) ημερών.

6. Ο Υπουργός Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού εκδίδει τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων της παραγράφου 5 του άρθρου 14 του Ν. 4399/2016, ο οποίος περιλαμβάνει τις μεθόδους αξιολόγησης, πρότυπα κόστη για είδη επενδυτικών σχεδίων και λοιπές οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης καθώς και πρότυπες μεθόδους εκτίμησης βιωσιμότητας.

Δ. Στάδιο βαθμολογικής κατάταξης επενδυτικών σχεδίων

1. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, καταρτίζεται στο ΠΣΚΕ σχετικός προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης (ξεχωριστά για κάθε φορέα υποδοχής) ο οποίος περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο την επωνυμία, το ΑΦΜ του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, τον αριθμό φακέλου του, το τελικό συνολικό ενισχυόμενο κόστος του, τη συνολική βαθμολογία του και τα συνολικά εγκριθέντα ποσά ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης. Προκειμένου ένα επενδυτικό σχέδιο να μπορεί να συμπεριληφθεί στους προσωρινούς πίνακες κατάταξης, θα πρέπει να συγκεντρώνει την ελάχιστη προβλεπόμενη βαθμολογία

σύμφωνα με το Παράρτημα 3. Κατά του προσωρινού πίνακα ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ενστάσεις που αφορούν στην εκτίμηση του κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία ανάρτησης του οικείου προσωρινού πίνακα κατάταξης στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου. Μετά την εξέταση των ενστάσεων, καταρτίζεται οριστικός πίνακας κατάταξης, κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

2. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προτάσσονται κατά σειρά μεταξύ των ισόβαθμων, όσα επενδυτικά σχέδια έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στα περισσότερα επιμέρους κριτήρια. Σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας, τα επενδυτικά σχέδια κατατάσσονται με κριτήριο το μικρότερο ενισχυόμενο κόστος επένδυσης. Τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον οριστικό πίνακα, μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της παρούσας απόφασης προκήρυξης.

Ε. Στάδιο έκδοσης εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου

1. Τα επενδυτικά σχέδια, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων με ατομικές αποφάσεις υπαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση των αποφάσεων αυτών είναι:

α. ο Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού,

β. ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και

γ. οι Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών.

2. Περίληψη της απόφασης αυτής εκδίδεται από τα παραπάνω όργανα, δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στη Διαύγεια. Μετά τη σχετική ανάρτηση της περίληψης, ακριβές αντίγραφο της απόφασης υπαγωγής και της περίληψής της, αποστέλλεται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Με ευθύνη του χειριστή, που ολοκλήρωσε τον έλεγχο νομιμότητας (ή αντικαταστάτης του που ορίζεται από τον προϊστάμενο του τμήματος), επισυνάπτονται στο ΠΣΚΕ ακριβή αντίγραφα των δύο αυτών εγγράφων και καταχωρούνται οι αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, ο αριθμός και η ημερομηνία ΦΕΚ και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

3. Αν το επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπαχθεί, είτε γιατί δεν συγκεντρώνει την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία είτε γιατί δεν επαρκούν τα σχετικά κονδύλια, εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα ίδια όργανα, η οποία επίσης κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερόμενου.

Άρθρο 15 Ενστάσεις

1. Κατά της απορριπτικής απόφασης της περ. 3 της παρ. Β του άρθρου 14 (στάδιο ελέγχου νομιμότητας) καθώς και κατά του προσωρινού πίνακα κατάταξης της περ. 1 της παρ. Δ του άρθρου 14 (στάδιο βαθμολογικής κατάταξης επενδυτικών σχεδίων) επιτρέπεται ένσταση του άρθρου 15 Ν. 4399/2016. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία αποστολής στον επενδυτή σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος στην περίπτωση της απορριπτικής απόφασης της περ. 3 της παρ. Β του άρθρου 14 (στάδιο ελέγχου νομιμότητας) και από την ανάρτηση του οικείου προσωρινού πίνακα κατάταξης στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου στην περ. 1 της παρ. Δ του άρθρου 14 (στάδιο βαθμολογικής κατάταξης επενδυτικών σχεδίων).

2. Η σύνθεση της Επιτροπής εξέτασης των ενστάσεων της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παρ. 7 άρθρου 14 Ν. 4399/2016 και αποτελείται από τρία (3) μέλη με τα αναπληρωματικά τους, τα οποία προέρχονται από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

3. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση ή στην περίπτωση που στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β βαθμού. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης από τον επενδυτικό φορέα και την παραλαβή της από την Επιτροπή, ορίζεται από τον Πρόεδρό της μέλος της Επιτροπής αρμόδιο να συντάξει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί της ένστασης. Το αρμόδιο για την εισήγηση μέλος της Επιτροπής αποκτά πρόσβαση μέσω του ΠΣΚΕ στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εξέτασης ενστάσεων του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, στο σύνολο των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, στα τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον φορέα, στον υποβληθέντα έλεγχο νομιμότητας και στην ηλεκτρονικά υποβληθείσα αξιολόγηση. Οι εισηγητές θα πρέπει να εξετάζουν τα στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τα κριτήρια επί των οποίων υποβάλλεται η εκάστοτε ένσταση και να διατυπώνουν στα σχετικά πεδία του ΠΣΚΕ την κρίση τους και την τεκμηρίωση αυτής.

4. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν. Τυχόν διευκρινιστικά ερωτήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία εξέτασης της ένστασης τίθενται από τα μέλη της Επιτροπής προς την αρμόδια Υπηρεσία ή τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και απαντώνται αναλόγως μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της σχετικής εφαρμογής του ΠΣΚΕ. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των μελών της Επιτροπής με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

5. Το έργο της Επιτροπής συνδράμει Γραμματεία που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται στην εκάστοτε αρμόδια Υπηρεσία οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα της Γραμματείας, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, των εισηγήσεων και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κωλυμάτων, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

6. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

7. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συντάσσει ετήσια έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τα θέματα των συνεδριάσεων, καθώς και τις αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο λειτουργίας της. Στα μέλη της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του Ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει, περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης. Στην περίπτωση που προκύπτουν λοιπά ζητήματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής έχουν εφαρμογή τα άρθρα 13, 14 και 15 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ...», όπως ισχύει.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Άρθρο 16

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος μπορεί να είναι έλεγχος επί των εγγράφων του φακέλου («διοικητικός έλεγχος») ή/και επιτόπιος έλεγχος. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται είτε από την Υπηρεσία είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται αποκλειστικά από το ως άνω εντεταλμένο όργανο ελέγχου.

2. Σκοπός του ελέγχου είναι:

α. η διαπίστωση της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προς τις διατάξεις του Ν. 4399/2016, της παρούσας προκήρυξης, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων των αποφάσεων υπαγωγής,

β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο Παράρτημα 5, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παραγράφου Ε1 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνηπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23. Η πιστοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου θεμελιώνει για το φορέα της επένδυσης απόλυτη προτεραιότητα στη χρονική κατάταξη αιτημάτων ελέγχου, ανά καθεστώς ενίσχυσης, για την καταβολή της προβλεπόμενης ενίσχυσης του άρθρου 20. Παρέκκλιση από τη σειρά προτεραιότητας μπορεί να υπάρξει για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για τους υπόλοιπους δικαιούχους. Με απόφαση του Υπουργού, Ανάπτυξης και Τουρισμού ορίζονται οι λόγοι απρόβλεπτης και έκτακτης ανάγκης, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής.

4. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση της Υπηρεσίας.

5. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του ΠΣΚΕ.

6. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και της τήρησης των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης,

β) αν διαπιστώσει ελλείψεις ή σσωνος σημασίας που αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου είτε στην επένδυση, διατάσσει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου,

γ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, διατάσσει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση,

δ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18, 21 και 23.

7. Για την υποβολή του αιτήματος ελέγχου απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,005 του επιλέξιμου

κόστους του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτό προσδιορίστηκε στην απόφαση υπαγωγής. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ανώτερο των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Για την υποβολή νέου αιτήματος ελέγχου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υποβάλει αίτηση ελέγχου πιστοποίησης του 50% το παράβολο ανέρχεται στο ήμισυ του συνολικού παραβόλου. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

8. Τα Όργανα Ελέγχου Επενδύσεων του παρόντος, αποτελούνται από δύο κατ'ελάχιστον ελεγκτές και συνιστώνται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παραγράφου Ε1 του άρθρου 14. Με την απόφαση αυτή ορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους, ανάλογα και με το είδος του ελέγχου, οι αρμοδιότητές τους, ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού.

9. Εκδίδεται και δημοσιεύεται Οδηγός Ελέγχου Επενδύσεων από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ο οποίος εξειδικεύει τη μέθοδο και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την ορθή εκτέλεση του ελέγχου και την ισότιμη αντιμετώπιση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.

2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παραγράφου 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής:

α) ουσιαστικές διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,

β) αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή απόσχισης του κλάδου, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυόμενη επένδυση, σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 3 του άρθρου 21,

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

δ) αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, ε) παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18, στ) εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21.

3. Τα αιτήματα της παραγράφου 2 υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Ν. 4399/2016 και εξειδικεύονται στην παρούσα.

4. Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων.

α) Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση: (i) προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και (ii) ουσιαστών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και (iii) μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 5% της εγκεκριμένης ή/και (v) μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 3.γ. του Άρθρου 5 της παρούσας). Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 καθώς και οι παρακάτω όροι:

i. Η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του ενισχυόμενου κόστους του σχεδίου και το 100% του εγκεκριμένου κόστους της κατηγορίας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος στην κατηγορία, δεν ενισχύεται.

ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών των Άρθρων 8 και 9 της παρούσης ήτοι, α) δαπανών για περιφερειακές ενισχύσεις β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) γ) δαπανών εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.), όπως αυτές προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής.

iii. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των Άρθρων 8 και 9 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

iv. Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 5% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και τεκμηρίωση του κόστους με πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών ή συμβάσεις ανάθεσης, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, συνοδεύεται από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περίπτωση αρχικής επένδυσης 3.γ. του Άρθρου 5 της παρούσας), ο φορέας θα πρέπει να συνυποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την αιτούμενη τροποποίηση, πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 δικαιολογητικά (παρ. Δ.7.iii, απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία τους κατά το χρόνο της αίτησης υπαγωγής).

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου

vii. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο είχε λάβει βαθμολογία για την αξιοποίηση αργούντος κτηριακού δυναμικού, η αιτούμενη αλλαγή δεν πρέπει να επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου Δ1 του Άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

viii. Σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα της επένδυσης υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο, τυχόν αίτημα τροποποίησης εξετάζεται υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει να υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο.

β) Αιτήματα αλλαγής του φορέα της επένδυσης κατά την υλοποίηση, λόγω συγχώνευσης ή λόγω απόσχισης του κλάδου στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.

ii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, κατ'ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

iii. Εφόσον ο φορέας της επένδυσης ενισχύεται με επιχορήγηση ως επιχείρηση της περίπτωσης ε του Άρθρου 12 του Ν.4399/2016, ο νέος φορέας θα πρέπει να πληροί την ίδια συνθήκη.

iv. Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα για την αλλαγή β) σε περίπτωση συγχώνευσης, Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης καθώς και τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στο Ν. 4399/2016. γ) σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης δ) Δήλωση Μεγέθους (μόνο σε περίπτωση ΜΜΕ) για τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου και του φορέα της επένδυσης, συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο Παράρτημα 1, παρ. Δ.6 της παρούσας, επίκαιρα κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής ε) τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του σημείου iii ανωτέρω, εφόσον απαιτείται.

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

Εφόσον το αίτημα αλλαγής φορέα υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, γίνεται αποδεκτό υπό τον όρο συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο αντικείμενο, καθ'όλο το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των εδαφίων α),γ), και ε) της προηγούμενης παραγράφου και εκδίδεται απόφαση έγκρισης της μεταβολής.

γ) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

ii. Εφόσον το επενδυτικό σχέδιο υπάγεται στην περίπτωση Ειδικής κατηγορίας ενισχύσεων του Άρθρου 12 του Ν. 4399, εξακολουθούν να πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

iii. Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος, β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης, γ) τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας δικαιολογητικά, για την τεκμηρίωση του σημείου ii, εφόσον απαιτείται δ) δήλωση του φορέα.

iv. Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β.

δ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους παρακάτω όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της παρ. 1 του Άρθρου 5 της παρούσας προκήρυξης.

ii. Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου Δ1 του Άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

iii. Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση, β) έγγραφο/στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης, Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης. Ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές

καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, βάσει των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 1 του Άρθρου 5. γ) Επιχειροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει των πινάκων του υποδείγματος που είχε υποβληθεί κατά την υπαγωγή οι οποίοι θα μεταβάλλονται μόνο ως προς τα νέα δεδομένα βάσει της αιτούμενης αλλαγής, προκειμένου να υπολογίζονται εκ νέου οι δείκτες ιδίων και διαθέσιμων κεφαλαίων και ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεωλυσιών).

ε) Αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 18 της παρούσας, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Το αίτημα υποβάλλεται πριν τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτό χωρίς να απαιτείται έκδοση απόφασης, εφόσον πιστοποιείται η υλοποίηση εντός της παραπάνω προθεσμίας του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης, όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής ανεξάρτητα από τυχόν μεταγενέστερη απόφαση τροποποίησης.

ii. Η υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου εντός της παραπάνω προθεσμίας ολοκλήρωσης, πιστοποιείται μετά από έλεγχο αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με το Άρθρο 16, εφόσον ο φορέας υποβάλει αίτηση ελέγχου υλοποίησης του 50% εντός 60 ημερών από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης προθεσμίας ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την παρ.4 του Άρθρου 18.

iii. Αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης και για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από: α)επιστολή του φορέα στην οποία αναφέρονται αναλυτικά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας, β) επίσημα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω, γ) τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

στ) Αιτήματα έγκρισης εκμίσθωσης της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.

ii. Το αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) σχέδιο σύμβασης εκ-

μίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής, β) επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή ως προς την πρόθεση ή και τον προγραμματισμό λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, γ) εταιρικό προφίλ και αντίγραφο τελευταίου καταστατικού του μισθωτή, δ) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.

5. Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια Υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το αρμόδιο όργανο για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής εφόσον το αίτημα υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στο φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται κατ' ουσία και αρχειοθετείται.

6. α) Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, στις περιπτώσεις αλλαγής επωνυμίας ή/και νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης, οι οποίες διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων του φορέα σύμφωνα με τις παραγράφους 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας. Για την έκδοση τροποποιητικής απόφασης, κατά την γνωστοποίηση της μεταβολής συνοποβάλλεται υποχρεωτικά ισχύον καταστατικό της επιχείρησης και βεβαίωση της μεταβολής στο ΓΕΜΗ.

β) Εφόσον κατά τη γνωστοποίηση μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3θ και 4 του άρθρου 21 της παρούσας, διαπιστώνεται ότι λόγω αυτής ο φορέας έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, η υπηρεσία προβαίνει αυτεπαγγέλτως σε τροποποίηση των όρων της απόφασης υπαγωγής ή και ανάκληση αυτής εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής.

7. Για την υποβολή αιτημάτων της παραγράφου 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του Ν. 4399/2016.

Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία

(3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου Ε1 του άρθρου 14.

2. α. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

ββ. υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

β. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας.

3. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών, καθώς και με τη δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις εργασίας (εκφρασμένων σε Ε.Μ.Ε.) που ορίζονται με την απόφαση υπαγωγής. Οι λοιπές θέσεις πρέπει να δημιουργούνται μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

4. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) μέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 23.

Άρθρο 19

Διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Ο έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης διενεργείται κατόπιν υποβολής του αιτήματος του άρθρου 18, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16.

2. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται

ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου όπως αυτός αποτυπώνεται στην απόφαση ολοκλήρωσης και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά είχαν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 20

Καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από το δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή τυχόν εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ως άνω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

δ. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 4399/2016 εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (ΔΦΑ) της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 και κάθε συναφές θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

2. Επιχορήγηση

α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί κατόπιν σχετικού αιτήματος να καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της υλοποίησης του 50% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της ρύθμισης της περίπτωσης α', καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε Τραπεζικά Ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

α. Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης από το φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ. Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξαμήνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης αναφέρονται στο Παράρτημα 6.

6. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον Νόμο 4399/2016 καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ή και από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

7. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου, εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21, επιστρέφονται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον Ν. 4174/2013 (Α' 170). Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, αυτό προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

1. Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, πλέον

των οριζόμενων στο άρθρο 6, να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

2. Ορίζεται διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του όπως αυτή προσδιορίζεται στις αποφάσεις ολοκλήρωσης, ως εξής: τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου για τις Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, πέντε (5) ετών για τις Μεσαίες επιχειρήσεις και επτά (7) ετών για τις Μεγάλες επιχειρήσεις. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης. Σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, το παραπάνω διάστημα προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 8.

3. Οι φορείς, μετά την υπαγωγή τους στον παρόντα νόμο και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων οφείλουν:

α. να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής,
β. να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης,
γ. να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,

δ. να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,

ε. να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4,

στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ζ. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 17 και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής υπέχει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση

εκμίσθωσης της επένδυσης πριν την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,

η. να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία ή αποσχίσουν κλάδο, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 17. Η έγκριση δίνεται υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς επίσης υπό τον όρο ανάληψης από το νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής,

θ. να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται τροποποίηση των όρων της απόφασης υπαγωγής ή και ανάκληση αυτής εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής,

ι. να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους, όπως προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, με την επιφύλαξη της περ. γ της παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 4399/2016,

ια. να αναρτούν στο τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου,

ιβ. να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) μέσω ΠΣΚΕ στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής,

ιγ. να διατηρούν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες, βάσει των οποίων έτυχαν ειδικής αντιμετώπισης στην αξιολόγηση και στις παρεχόμενες ενισχύσεις, σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ', ε', στ', η', θ' και ι' του άρθρου 12.

4. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των περιπτώσεων ε' και θ' της προηγούμενης παραγράφου, με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

5. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενερ-

γούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10), έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς, στην αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και αφορούν στα εξής:

- α) τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- β) πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- γ) τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,
- δ) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 10% των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, βάσει καταλόγου που καταρτίζεται μέσω του ΠΣΚΕ. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να συμπεριληφθούν επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προέκυψαν ενδείξεις για μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 3 του άρθρου 22 του Ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την παρακολούθηση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των περ. β', γ', δ', ε', στ' και ι' (για την ενίσχυση μισθολογικού κόστους) της παραγράφου 3 του άρθρου 21 ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με το Γ.Α.Κ., ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων το σύνολο της ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβολής του συνόλου τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 21 μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να ανακτηθεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή ανακτηθεί μέρος αυτής προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων υπαγωγής του Άρθρου 12, το τμήμα της χορηγηθείσας ενίσχυσης με τη μορφή επιχορήγησης μετατρέπεται σε φορολογική απαλλαγή, η ένταση της οποίας παραμένει στο 70% της μέγιστης έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 11. Το προβλεπόμενο διάστημα χρήσης της φορολογικής απαλλαγής εκκινεί από το χρόνο πιστοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου ή από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20 και δεν μετατοπίζεται στο χρόνο διαπίστωσης της σχετικής παράβασης. Τυχόν ποσά επιχορήγησης που έχουν καταβληθεί επιστρέφονται εντόκως.

4. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιστρέφεται η χορηγηθείσα ενίσχυση,

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

5. Οι συνέπειες, που προβλέπονται στις παραγράφους 1,2 και 3 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ιβ' της παραγράφου 3 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 21 επιβάλλεται στο φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 3% της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση της κατ' εξακολούθηση παράβασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος άρθρου.

7. Για την επιβολή των κυρώσεων των παραγράφων 2 και 3 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ιδίως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που

εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, καθώς και ο βαθμός αναιρέσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής. Η επιβολή μερικής επιστροφής της εγκριθείσας ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% και 30%, βάσει των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο κριτηρίων.

8. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 8 του άρθρου 23 του Ν. 4399/2016 καθορίζονται οι διαδικασίες ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής και ανάκτησης ενισχύσεων, ο τρόπος επιβολής προστίμου και είσπραξής του και κάθε άλλο συναφές με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα.

9. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παρ. 9 του άρθρου 23 του Ν. 4399/2016 καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, την καταβολή των οφειλόμενων φόρων, τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 24 Μητρώο Αξιολογητών

1. Οι αξιολογητές των επενδυτικών σχεδίων προέρχονται από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του Π.δ. 33/2011 (Α' 83), βάσει ηλεκτρονικής κλήρωσης.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των αξιολογητών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των αξιολογητών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 25 Μητρώο Ελεγκτών

1. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων αξιοποιείται το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) του Π.δ. 33/2011 (Α' 83).

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των ελεγκτών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των ελεγκτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Ελεγκτών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 26
Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων
και Ελέγχου Διαδικασιών

1. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 1 του άρθρου 26 του Ν. 4399/2016 συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών. Η επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από υπαλλήλους του ως άνω Υπουργείου ή και των Περιφερειών. Η Επιτροπή αυτή ασκεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 13 τις εξής αρμοδιότητες:

α. εξετάζει τις αιτήσεις των υποψήφιων αξιολογητών και ελεγκτών και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό, με απόφαση του οποίου εγγράφονται στα Μητρώα,

β. παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εγγεγραμμένων στα Μητρώα στις διατάξεις τους παρόντος, καθώς και την ορθή εφαρμογή εκ μέρους τους του κανονιστικού πλαισίου,

γ. μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τους εγγεγραμμένους στα Μητρώα, να επιβάλει την προσωρινή τους παύση, καθώς και να εισηγείται προς τον Υπουργό την οριστική διαγραφή τους, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται πλημμελής ή εκπρόθεσμη εκπλήρωση των καθηκόντων τους,

δ. διενεργεί ελέγχους στις εκθέσεις αξιολόγησης ή ελέγχου που υποβάλλουν οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα,

ε. συντάσσει Οδηγό Διαχείρισης των δύο Μητρώων, ο οποίος περιλαμβάνει τα σχετικά με τα προσόντα και την αξιολόγηση των εγγεγραμμένων σε αυτά.

2. Η Επιτροπή στο τέλος κάθε έτους υποβάλει έκθεση προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εφαρμογής του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή τους.

3. Οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες λειτουργίας της Επιτροπής θα εξειδικευθούν στην απόφαση σύστασής της.

Άρθρο 27
Γνωμοδοτική Επιτροπή

1. Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος, εκδίδονται κατόπιν γνωμοδότησης Γνωμοδοτικών Επιτροπών. Οι Επιτροπές αυτές συνιστώνται και συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου Ε1 του άρθρου 14. Στην απόφαση συγκρότησης ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, τυχόν ειδικές περιπτώσεις σχετικά με την έκδοση αποφάσεων τροποποιήσεων, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15). Τα μέλη αυτά προέρχονται από στελέχη των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 13, συναρμόδιων υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων, με εμπειρία σε θέμα του παρόντος νόμου, καθώς και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και ειδικούς σε θέματα επενδύσεων και η θητεία τους ορίζεται διετής.

Άρθρο 28
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Ν. 4399/2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Γενικής Επιχειρηματικότητας του Ν. 4399/2016

- A. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής
- B. Υποβολή Ηλεκτρονικού Φακέλου Τεκμηρίωσης
- Γ. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή
- Δ. Στοιχεία και δικαιολογητικά του Φακέλου Τεκμηρίωσης
  1. Οικονομοτεχνική μελέτη
  2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής
  3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:
  4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα.
  5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις:
  6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ (υποβάλλεται μόνο για ΜΜΕ)
  7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 4399/2016 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).
  8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.
  9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.
    - 9.1. Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές
    - 9.2. Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
    - 9.3. Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών
    - 9.4. Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης
  10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.
  11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης.
  12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).
  13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού
  14. Συνδρομή κριτηρίων άρθρου 12/Τεκμηρίωση Βαθμολογίας σχετικών Δεικτών
    - 14.1. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξωστρεφούς επιχείρησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)
    - 14.2. Στοιχεία τεκμηρίωσης της ιδιότητας της καινοτόμου επιχείρησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)
    - 14.3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της συγχώνευσης, ή της πρόθεσης συγχώνευσης, ανεξάρτητων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας αυτών
    - 14.4. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αύξησης της απασχόλησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)
    - 14.5. Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός «αύξησης της απασχόλησης» δεν αποδίδεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν σε λειτουργία τουλάχιστον 36 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αυξημένης προστιθέμενης αξίας (σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους)
  15. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργούντος κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου
  16. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων δανείων μετά την επένδυση)

Προσάρτημα Παραρτήματος 1:

Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Καθορισμός στοιχείων αξιολόγησης, δεικτών βαθμολογίας και στάθμισης των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Γενικής Επιχειρηματικότητας του Ν 4399/2016.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Προστιθέμενη Αξία της παραγράφου ζ, του άρθρου 12, του Ν 4399/2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Καθορισμός των δικαιολογητικών που συνοδεύουν το αίτημα τακτικού ελέγχου στα Καθεστώτα Ενισχύσεων του Ν. 4399/2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: Δικαιολογητικά καταβολής ενισχύσεων Καθεστώτος Γενική Επιχειρηματικότητα

Παράρτημα 1: Καθορισμός των δικαιολογητικών και των τεχνοοικονομικών στοιχείων του φακέλου τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής στο Καθεστώς Γενικής Επιχειρηματικότητας του Ν. 4399/2016

Η Αίτηση Υπαγωγής και όλα τα στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά του οικείου ηλεκτρονικού φακέλου τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Α. Υποβολή Αίτησης Υπαγωγής

Για την υπαγωγή στις διατάξεις του καθεστώτος «Γενική Επιχειρηματικότητα» υποβάλλεται Αίτηση Υπαγωγής ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), η οποία περιλαμβάνει:

- στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ και τα οποία κατ'ελάχιστον περιλαμβάνουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 του Ν 4399/2016.

- πρωτότυπες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

- Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Υ.Δ.), βάσει του υποδείγματος που παρατίθεται στο Προσάρτημα 1 του παρόντος. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα ή από όλους τους συμμετέχοντες εφόσον ο φορέας είναι από σύσταση, με ηλεκτρονική υπογραφή ή με χειρόγραφη υπογραφή θεωρημένη για το γνήσιο από αρμόδια υπηρεσία.

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: α. μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και β. μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται ηλεκτρονικά από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει, υποχρεωτικά κατά τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου, ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Β. Υποβολή Ηλεκτρονικού Φακέλου Τεκμηρίωσης

Μετά την παραλαβή του αριθμού φακέλου και του αριθμού πρωτοκόλλου σύμφωνα με τα παραπάνω και εντός του διαστήματος που ανακοινώνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας του Αναπτυξιακού Ν. 4399/2016, υποβάλλεται μέσω ΠΣΚΕ ηλεκτρονικός Φάκελος Τεκμηρίωσης της Αίτησης Υπαγωγής ο οποίος περιλαμβάνει:

- αναλυτικά τεχνικοοικονομικά και λοιπά στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου όπως προσδιορίζονται στις σχετικές οθόνες και τα υπό συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ,

- συνοδευτικά έγγραφα, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία, όπως προσδιορίζονται αναλυτικά στη συνέχεια.

Γ. Υποβολή Ερωτηματολογίου με ψηφιακή υπογραφή

Το έντυπο Ερωτηματολογίου που παράγεται από το ΠΣΚΕ (σε μορφή αρχείου pdf), μετά την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου τεκμηρίωσης κατά τα ανωτέρω, υπογράφεται με ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της επένδυσης ή σε περίπτωση υπό σύσταση φορέα, από τα φυσικά πρόσωπα ή τους εκπροσώπους των νομικών προσώπων που θα συστήσουν το φορέα. Στη συνέχεια το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και ακολουθεί η οριστική υποβολή του ηλεκτρονικού φακέλου τεκμηρίωσης.

Δ. Στοιχεία και δικαιολογητικά του Φακέλου Τεκμηρίωσης

1. Οικονομοτεχνική μελέτη

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο word που επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ και να περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Εισαγωγή: Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5).

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου

- α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

- β. Εταιρική - Μετοχική Σύμβαση

Η εταιρική μετοχική σύμβαση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

- γ. Μετοχικό/Εταιρικό/Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

- δ. Στοιχεία μετόχων/εταίρων/μελών του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών).

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας και τυχόν σχόλια- παρατηρήσεις επί των απολογιστικών στοιχείων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

στ. Στην περίπτωση που ο φορέας κρίνει ότι πληρεί τα χαρακτηριστικά των ειδικών κατηγοριών ενισχύσεων του άρθρου 12 της παρούσας, αναφορά και αιτιολόγηση της ιδιότητας της επιχείρησης ανά περίπτωση (εξωστρεφής, καινοτόμα, αυξημένης απασχόλησης, αυξημένης προσιθέμενης αξίας κ.λπ.).

ζ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου.

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στο οικείο εδάφιο του παρόντος. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιριών.

• Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού.

Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του ΠΣΚΕ), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται για το μισθολογικό κόστος απαιτείται να περιγράφεται το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου κατά τα ανωτέρω και να αναλύονται οι επιλέξιμες δαπάνες αυτού, καθώς επίσης να αναλύεται και να τεκμηριώνεται ο τρόπος υπολογισμού του εκτιμώμενου μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή/και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών.

Ειδικότερα:

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.γ του Άρθρου 5, (διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου της παραγράφου 3.δ του Άρθρου 5, (θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας):

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή (σε συμφωνία με το απόσπασμα Μητρώου Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

• Ενότητα Γ: Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας)

Παρουσίαση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης σε συσχετισμό με τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχετικό Πίνακα Απασχόλησης του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά. Ειδικότερα:

α. Τεκμηρίωση του υπολογισμού των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε ΕΜΕ κατά τους 12 τελευταίους μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του καθεστώτος σε συμφωνία με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

β. Ανάλυση των δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης και τεκμηρίωση του υπολογισμού αυτών σε ΕΜΕ. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με τη μορφή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, σαφής προσδιορισμός των ειδικοτήτων και της εκπαιδευτικής βαθμίδας αυτών.

• Ενότητα Δ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,

- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

• Ενότητα Ε: Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου

α. Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων - υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.).

β. Τυχόν σχόλια-παρατηρήσεις επί των σχετικών πινάκων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα κάτωθι Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και συνυποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ.

- Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης (αρχείο xls στο οποίο θα πρέπει να εμφανίζονται και οι συναρτήσεις υπολογισμού των τιμών)

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

- Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

2. Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής

Υποβάλλεται εκτύπωση e-Παραβόλου (ή διπλότυπο πληρωμής του στη Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οικεία προκήρυξη. Επισημαίνεται ότι το απαιτούμενο παράβολο υπολογίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και όχι επί του ενισχυόμενου τμήματος αυτού.

3. Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:

i. Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ. Για τους φορείς της παρ. 1δ του Άρθρου 6 πιστοποιητικό καταχώρησης στο οικείο Μητρώο, όπως αυτό ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους [Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για τις Κοιν.Σ.Επ, Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), Μητρώο της υπουργικής απόφασης του άρθρου 37 του Ν. 4384/2016 για τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ)].

Ως χρόνος ίδρυσης νοείται ο χρόνος ίδρυσης που αποτυπώνεται στο πιστοποιητικό καταχώρησης του φορέα στο οικείο μητρώο. Για επιχειρήσεις που προέρχονται από μετατροπή, ως χρόνος ίδρυσης νοείται αυτός της αρχικής σύστασής τους. Για υφιστάμενες που έχουν προκύ-

ψει από συγχώνευση ή για συγχωνευόμενες επιχειρήσεις του άρθρου 12 περ.γ, ως χρόνος ίδρυσης νοείται α) σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει προκύψει με δημιουργία νέας εταιρείας, ο χρόνος ίδρυσης αυτής, (β) σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει προκύψει με απορρόφηση, ο χρόνος ίδρυσης της απορροφώσας επιχείρησης.

ii. Ισχύον καταστατικό (για όλες τις περιπτώσεις εκτός ατομικών επιχειρήσεων).

iii. Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα.

iv. Στοιχεία πιστοποίησης της σύνθεσης του φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (δεν αφορά εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά και προσωπικές εταιρείες):

Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/εταίρων/μελών του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.

v. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους/εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

4. Στοιχεία φερεγγυότητας υφιστάμενου φορέα.

i. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής

ii. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής

iii. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης

iv. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους/εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών του άρθρου 12 παρ. γ' η οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται για καθεμία από τις υπό συγχώνευση εταιρείες.

5. Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογιστικές διατάξεις:

i. Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές.

ii. Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν) του τελευταίου οικονομικού έτους, των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.

iii. Έντυπο Ε3 των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.

iv. Τελευταίο οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης).

v. Εφόσον ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται να λάβει ως ενίσχυση επιχορήγηση ή επιδότηση χρημα-

τοδοτικής μίσθωσης, δεν ανήκει στους φορείς της παρ. 1δ του Άρθρου 6 και έχει συσταθεί τουλάχιστον πριν 7 έτη από το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλει επιπλέον οικονομικές καταστάσεις ή Έντυπο Ε3 για μία διαχειριστική χρήση κατά την οποία εμφάνισε κέρδη προ φόρων, εντός της τελευταίας επταετίας, εφόσον αυτό δεν προκύπτει ήδη από τα δικαιολογητικά της τελευταίας τριετίας.

Η υποχρέωση προσκόμισης του παραπάνω δικαιολογητικού καταλαμβάνει και τις επιχειρήσεις της περ. γ' του Άρθρου 12, εφόσον η συγχώνευση (έχει) πραγματοποιηθεί με απορρόφηση και η απορροφώσα επιχείρηση έχει συσταθεί τουλάχιστον 7 έτη από το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους/εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

6. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους ως ΜΜΕ (υποβάλλεται μόνο για ΜΜΕ)

Υποβάλλεται Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και το Υπόδειγμα 2003/С 118/03, υπογεγραμμένη (ψηφιακά ή με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής) από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα. Η Δήλωση ΜΜΕ συμπληρώνεται με βάση τη μετοχική/εταιρική σύνθεση του φορέα κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, όπως δηλώνεται στο αίτημα υπαγωγής.

Η Δήλωση συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά, κατά περίπτωση, όπου απαιτείται:

i. Διάγραμμα συμμετοχών όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις-μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες) συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά με το φορέα της επένδυσης.

ii. Για κάθε εταιρεία που απεικονίζεται στο Διάγραμμα συμμετοχών, υποβάλλονται στοιχεία τεκμηρίωσης της μετοχικής-εταιρικής σύνθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3iv της παρούσας.

iii. Για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του φορέα, κατά τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποβάλλονται οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων (για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας) ή αντίστοιχα έντυπα Ε3 (για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας). Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές.

iv. Υποβληθείσες ΑΠΔ των 3 τελευταίων ημερολογιακών ετών, για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρησή του. Εφόσον

αυτές αφορούν σε ξενοδοχειακή επιχείρηση, υποβάλλονται επιπλέον και συγκεντρωτικές ετήσιες καταστάσεις μισθοδοσίας προσωπικού (τουλάχιστον η πρώτη και τελευταία σελίδα των καταστάσεων με σφραγίδα της επιχείρησης και υπογραφή του λογιστή).

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υπάγεται στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων των περιπτώσεων α,β και δ του άρθρου 12 τα ανωτέρω δικαιολογητικά τεκμηρίωσης μεγέθους ΜΜΕ υποβάλλονται με βάση την εταιρική σύνθεση και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής εφόσον αυτή διαφέρει από την εταιρική σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών του άρθρου 12 παρ. γ', τα ανωτέρω δικαιολογητικά τεκμηρίωσης μεγέθους ΜΜΕ υποβάλλονται ξεχωριστά για καθεμία από τις υπό συγχώνευση ή συγχωνευθείσες εταιρείες με βάση την εταιρική τους σύνθεση κατά το χρόνο δημοσίευσης του Ν. 4399/2016 (22-06-2016).

7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 4399/2016 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).

i. Στις περιπτώσεις β, γ και δ της παρ. 3 του άρθρου 5 (επέκταση δυναμικότητας, διαφοροποίηση παραγωγής, θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας):

Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας. Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής.

ii. Στην περίπτωση γ της παρ. 3 του άρθρου 5 (διαφοροποίηση της παραγωγής) υποβάλλονται επιπλέον των δικαιολογητικών της προηγούμενης παραγράφου:

Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, το οποίο θα περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν το αίτημα υπαγωγής, των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης.

iii. Στην περίπτωση δ της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 4399/2016 (θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας) υποβάλλονται επιπλέον των δικαιολογητικών της περίπτωσης i ανωτέρω:

Αποσπάσματα των τριών τελευταίων ετών του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της εγκατάστασης που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί, υπογεγραμμένα από το λογιστή σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης, τα οποία θα περιλαμβάνουν τις ετήσιες αποσβέσεις των στοιχείων αυτών.

Σε περίπτωση που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με την δραστηριότητα αποσβέσεις για τα τρία τελευταία έτη, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

Επισημαίνεται ότι ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων (περιπτώσεις ββ, γγ, δδ, εε, παρ. 4γ, άρθρου 7 Ν. 4399/2016) συνιστά περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (περίπτωση δ άρθρου 5 Ν. 4399/2016).

iv. Στην περίπτωση ε της παρ. 3, Άρθρο 5 (απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει) υποβάλλονται (ανά περίπτωση όπου απαιτείται):

α. Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεντρωτικές καταστάσεις μισθοδοσίας και λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας).

β. Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία των ακινήτων (κτίρια) αφαιρουμένης της αξίας του γηπέδου επί του οποίου έχουν ανεγερθεί και θα βεβαιώνεται ότι η κατασκευή τους είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία. Σε περίπτωση που τμήμα των κτιριακών εγκαταστάσεων έχει ρυθμιστεί με τον Ν.4178/2013 ή προγενέστερο νόμο, το πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει επιμέρους εκτίμηση του κόστους αυτών.

γ. Έκθεση από πραγματογνώμονα Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για την εμπορική αξία και την κατάσταση του εξοπλισμού καθώς και την δυνατότητα επαναλειτουργίας του. Στην έκθεση θα βεβαιώνεται η παλαιότητα του εξοπλισμού με βάση την ημερομηνία κτήσης του όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων της επιχείρησης.

δ. Υπεύθυνη δήλωση του πωλητή στην οποία θα αναφέρονται:

- κρατικές ενισχύσεις που τυχόν έχει λάβει η επιχειρηματική μονάδα και αναλυτική περιγραφή των παγίων που έχουν ενισχυθεί. - ότι ο πωλητής (ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν σχετίζεται με τον φορέα της επένδυσης, δηλαδή δεν κατέχει/ελέγχει την πλειοψηφία των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου και δεν ασκεί κυρίαρχη επιρροή στο φορέα της επένδυσης μέσω εταιριών ή μέσω ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (π.χ μέλη της ίδιας οικογένειας).

8. Τεκμηρίωση επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Τα δικαιολογητικά της περ. iv του σημείου 7 υποβάλλονται και στην περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχονται δαπάνες αγοράς μέρους των στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Επισημαίνεται ότι η αγορά μέρους των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει, αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για ΜΜΕ (και όχι για μεγάλες επιχειρήσεις) αλλά δεν εξασφαλίζει από μόνη της το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης ο οποίος τεκμηριώνεται μόνον εφόσον το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε μία εκ των περιπτώσεων α,β,γ ή δ της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 4399/2016.

9. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό αιτηθέν ενισχυόμενο κόστος αυτού που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του Ν.4399/2016 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11) και της οικείας απόφασης προκήρυξης καθεστώτος, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα.

Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταιρών/μελών, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο Ν.4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

Επιπρόσθετα, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

i. Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με:

- τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

- βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

Εφόσον η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με κεφάλαια εξωτερικού, προκειμένου ο φορέας να τεκμηριώσει τη βαθμολογία του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού θα πρέπει στις παραπάνω βεβαιώσεις να αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω κεφάλαια έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον

ένα χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Σε περίπτωση βεβαιώσεων κατοχής κινητών αξιών, αυτές θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων του εξωτερικού και να τεκμηριώνεται η κατοχή καθώς και η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου για ένα χρόνο πριν την αίτηση υπαγωγής.

ii. Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης είναι συνεταιρισμός και εφόσον η συμμετοχή κάθε μέλους στην αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου για τους σκοπούς της επένδυσης, δεν υπερβαίνει τις 5.000 €, είναι δυνατό, αντί των παραπάνω δικαιολογητικών να υποβληθεί μόνο απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

iii. Αν οι μέτοχοι-εταίροι του φορέα είναι Νομικά πρόσωπα υποβάλλονται για το καθένα:

οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και πρόσφατο οριστικό ισοζύγιο για εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ' Κατηγορίας (εκτός αν έχουν ήδη υποβληθεί με τη Δήλωση ΜΜΕ για τον υπολογισμό του μεγέθους, οπότε δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή) ή, για εταιρείες που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, καταρτισθεί προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού πρόσωπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέλθει από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται:

- απόφαση της Γ.Σ. της μετόχου ή του Δημοτικού Συμβουλίου (εφόσον ο φορέας της επένδυσης είναι δημοτική επιχείρηση), για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης

- κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων.

iv. Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, αντί των ανωτέρω δικαιολογητικών υποβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

v. Για την τεκμηρίωση της βαθμολογίας του Δείκτη για τη χρήση κεφαλαίων εξωτερικού, στις περιπτώσεις μετόχων – νομικών προσώπων, πλέον των παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικών, θα πρέπει να υποβάλλονται και οι βεβαιώσεις τραπεζών ή εταιρειών διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων του εξωτερικού, όπως προβλέπονται ανωτέρω για τους μετόχους – φυσικά πρόσωπα.

vi. Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου του φορέα πρόκειται να καλυφθεί με μετρητά που θα προέλθουν από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων (αποκλειστικά γήπεδα ή κτίρια) των μετόχων του, υποβάλλονται:

- αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ όπου αποτυπώνεται η αντικειμενική αξία των εν λόγω ακινήτων

- βεβαίωση από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ότι τα εν λόγω ακίνητα είναι ελεύθερα βαρών

- στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας πώλησης του παγίου (επιστολή από τον υποψήφιο αγοραστή για

την πρόθεση αγοράς του ακινήτου προς πώληση και το προσφερόμενο τίμημα, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής).

Αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής

Σε περίπτωση που η αύξηση κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο έχει πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται:

• Νομιμοποιητικά στοιχεία αύξησης και καταβολής του κεφαλαίου από τα οποία και να προκύπτει ότι αυτή πραγματοποιήθηκε για το σκοπό της επένδυσης. Αναλυτικότερα:-

- Σε περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιρειών: (1) Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για το σκοπό της προτεινόμενης επένδυσης. (2) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ καταχώρησης της απόφασης αύξησης (3) Καταθετήρια του εισφερόμενου ποσού από τους μετόχους όπου θα αναγράφεται η αιτιολογία καταβολής (4) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της πιστοποίησης καταβολής της αύξησης ή αντίγραφο της σχετικής καταχώρησης στο ΓΕΜΗ.

- Σε περίπτωση προσωπικών εταιρειών: Πράξη τροποποίησης καταστατικού, κατατεθειμένη στο ΓΕΜΗ και το αντίστοιχο πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της εν λόγω καταχώρησης, αναφορικά με την πραγματοποιηθείσα αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, όπου θα αναγράφεται ο σκοπός της.

• Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του κεφαλαίου της αύξησης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (βεβαίωση μέσου υπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού του τελευταίου μηνός καθώς και πρόσφατο απόσπασμα ισοζυγίου στο οποίο εμφανίζονται τα υπόλοιπα των εν λόγω λογαριασμών για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας).

Κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών:

• Για υφιστάμενες εταιρείες με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ κατηγορίας), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καλύπτονται από τα Οικονομικά στοιχεία του φορέα που υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο 5 της παρούσας (Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση).

• Για υφιστάμενες εταιρείες με απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β κατηγορίας), αυτός ο τρόπος κάλυψης ιδίων κεφαλαίων δεν γίνεται αποδεκτός.

Εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης που αφορούν αποκλειστικά σε γήπεδα, κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό.

• Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το λογιστή, για τα πάγια προς εκποίηση

• Στοιχεία τεκμηρίωσης της πρόθεσης αγοράς του παγίου (Επιστολή πρόθεσης αγοράς από τον υποψήφιο αγοραστή όπου θα αναγράφονται τα πάγια προς πώ-

ληση και το αντίστοιχο τίμημα τους, με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής).

- Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας των στοιχείων ενεργητικού κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής:

Στην περίπτωση γηπέδων/κτιρίων

- Αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ για το εν λόγω ακίνητο της επιχείρησης ή των μετόχων που έχουν στην κατοχή τους το ακίνητο

- Βεβαίωση από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ότι το εν λόγω ακίνητο είναι ελεύθερο βαρών

Στην περίπτωση μηχανημάτων

- Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι τα εν λόγω πάγια προς εκποίηση είναι εξοφλημένα και ελεύθερα βαρών (δεν είναι υποθηκευμένα ή προσημειωμένα)

- Βεβαίωση με την εκτίμηση της αξίας των παγίων προς εκποίηση από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή.

Η περίπτωση εκποίησης παγίων κατά τα παραπάνω, δεν θα θεωρηθεί δυνατή σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα τους περιλαμβάνονται στις εξασφαλίσεις έγκρισης δανείων για τη χρηματοδότηση της επένδυσης.

10. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό αιτηθέν ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του Ν 4399/2016 (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11) και της οικείας απόφασης προκήρυξης καθεστώτος.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τη λήψη δανείου, τεκμηριώνεται με την υποβολή ενός εκ των παρακάτω δικαιολογητικών:

i. Πρόθεση ή έγκριση χορήγησης δανείου από Τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό, στην οποία αναφέρονται το ύψος, ο σκοπός, η διάρκεια, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος, οι εξασφαλίσεις για την χορήγηση του δανείου. Στην επιστολή πρόθεσης χορήγησης ή έγκρισης δανείου αναφέρονται σαφώς το αντικείμενο, ο τόπος και το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από fund υποβάλλονται τα εξής:

α) απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund για τη χορήγηση δανείου χρηματοδότησης της επένδυσης

β) βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ii. Στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ. Στην απόφαση αναφέρεται ο σκοπός, το είδος, το ύψος, οι εξουσιοδοτήσεις και λοιποί όροι του δανείου.

iii. Εναλλακτικά, ο φορέας δύναται να υποβάλει επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του για την πρόθεση λήψης δανείου κατά τα ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, για την ανάλυση της βιωσιμότητας και τον υπολογισμό του δείκτη Ικανότητας Αποπληρωμής Τοκοχρεωλυσίων, θα θεωρηθεί ότι ο φορέας λαμβάνει δάνειο συγκεκριμένης διάρκειας και επιτοκίου, τα οποία θα ορίζονται στο σχετικό πίνακα του Προσαρτήματος της Οικονομοτεχνικής Μελέτης (Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα).

11. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης.

Υποβάλλονται αντίγραφα συγκεντρωτικών Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) στο ΙΚΑ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Εφόσον πρόκειται για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις συυποβάλλονται και οι αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσία (τουλάχιστον η πρώτη και τελευταία σελίδα εκάστης, με υπογραφή του λογιστή).

12. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).

i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε νέο ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.

ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε άλλη περίπτωση, δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κα). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης, ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να τεκμηριώνεται διάρκεια κατ'ελάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από την εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

iii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), υποβάλλονται:

α) συμβόλαιο αγοράς ή μίσθωσης του οικοπέδου ή αντίστοιχη βεβαίωση για τη δυνατότητα χρήσης του οικοπέδου με αναφορά στους όρους αυτού ότι το δικαίωμα χρήσης παρέχεται για διάστημα δεκαπέντε (15) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και

β) βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής

γ) Σαφής αναφορά στην υπεύθυνη δήλωση του Προσαρτήματος της παρούσης ότι εντός του χώρου υποδοχής δεν ασκείτο κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής ίδια ή παρεμφερής (ίδιο τετραψήφιο ΚΑΔ) οικονομική δραστηριότητα από τον φορέα.

13. Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού Υποβάλλονται:

- Έγκριση χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία αναφέρονται το είδος και το κόστος του εξοπλισμού, η διάρκεια της μίσθωσης, το επιτόκιο, οι όροι για την απόκτηση της κυριότητας του εξοπλισμού με τη λήξη της μίσθωσης και λοιποί όροι.

- Σχέδιο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

14. Συνδρομή κριτηρίων άρθρου 12/Τεκμηρίωση Βαθμολογίας σχετικών Δεικτών

14.1 Στοιχεία τεκμηρίωσης εξωστρεφούς επιχείρησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)

Για την τεκμηρίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. α του άρθρου 12 του Ν. 4399/2016:

- για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας, εξετάζεται το Έντυπο Ε3 των τριών τελευταίων ετών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, το οποίο υποβάλλεται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης.

- για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας, υποβάλλονται οι Περιοδικές Δηλώσεις ΦΠΑ (έντυπο Φ2) των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων (εξετάζονται οι κωδικοί 342, 345, 348).

Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός της «εξωστρεφούς επιχείρησης» δεν αποδίδεται σε μεγάλες επιχειρήσεις, σε εταιρίες που δεν έχουν κλείσει τρεις διαχειριστικές χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής καθώς και σε εταιρίες που δεν τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

14.2 Στοιχεία τεκμηρίωσης της ιδιότητας της καινοτόμου επιχείρησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)

Προκειμένου να τεκμηριώνεται ο απαιτούμενος λόγος δαπάνων έρευνας και ανάπτυξης προς τις λειτουργικές δαπάνες σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. β του άρθρου 12 του Ν. 4399/2016 υποβάλλονται:

- Για επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας): Οικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και ισοζύγιο (31/12) σε κατάλληλη ανάλυση ώστε να τεκμηριώνονται οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, για τη μία εκ των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής για την οποία πληρείται το κριτήριο.

- Για επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας): εξετάζεται το Έντυπο Ε3 των τριών τελευταίων ετών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, το οποίο υποβάλλεται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης (ποσό κωδικού 318).

Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός της «καινοτόμου» δεν αποδίδεται σε μεγάλες επιχειρήσεις.

14.3 Στοιχεία τεκμηρίωσης της συγχώνευσης, ή της πρόθεσης συγχώνευσης, ανεξάρτητων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας αυτών

Υποβάλλονται τα εξής:

- Για κάθε μία από τις συγχωνευόμενες ΜΜΕ: Απόφαση του αρμόδιου οργάνου της για τη συγχώνευση, στην οποία θα αναφέρεται η νομική μορφή της εταιρείας που θα προκύψει μετά τη συγχώνευση και η μετοχική/εταιρική της σύνθεση.

Σε περίπτωση που η συγχώνευση έχει ήδη πραγματοποιηθεί, υποβάλλεται το καταστατικό της εταιρείας μετά τη συγχώνευση και βεβαίωση γνωστοποίησής του στο ΓΕΜΗ.

- Τα δικαιολογητικά του εδαφίου 3 της παρούσας για τη νόμιμη υπόσταση κάθε μίας από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις

- Τα δικαιολογητικά του εδαφίου 6 της παρούσας, από τα οποία προκύπτει το μέγεθος και η ανεξαρτησία των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, με βάση την εταιρική σύνθεσή τους κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του Ν. 4399/2016 (22-6-2016).

14.4 Στοιχεία τεκμηρίωσης της αύξησης της απασχόλησης (αφορά μόνον ΜΜΕ)

Υποβάλλονται αντίγραφα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) στο ΙΚΑ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (λογίζεται ως πρώτο έτος για τον υπολογισμό) και για το 12μηνο από τον 25ο έως τον 36ο μήνα πριν την αίτηση υπαγωγής (λογίζεται ως τρίτο έτος). Εφόσον πρόκειται για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, συνυποβάλλονται και μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας (τουλάχιστον πρώτη και τελευταία σελίδα με υπογραφή λογιστή).

14.5 Σημειώνεται ότι ο χαρακτηρισμός «αύξησης της απασχόλησης» δεν αποδίδεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν σε λειτουργία τουλάχιστον 36 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής. Στοιχεία τεκμηρίωσης της αυξημένης προστιθέμενης αξίας (σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους).

Ο δείκτης υπολογίζεται με βάση το σχετικό Παράρτημα της προκήρυξης. Υποβάλλονται:

- Β' Προσωρινό Ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, σε ανάλυση τουλάχιστον τριτοβάθμιων λογαριασμών, υπογεγραμμένα από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της εταιρίας. Σχετικά με τις επιχειρήσεις που τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία, σημειώνεται ότι μπορούν να προσκομίσουν Ε3 με φορολογική αναμόρφωση και ισοζύγιο.

- Εξετάζονται επιπλέον τα Έντυπα Ε3 και Ν καθώς και ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός, που υποβάλλονται με τα γενικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης.

15. Στοιχεία τεκμηρίωσης βαθμολογίας για την αξιοποίηση αργούντος κτιριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτιρίου

i. Αξιοποίηση αργούντος κτιρίου: στοιχεία τεκμηρίωσης για τη μη λειτουργία του κτιρίου τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία χρόνια (36 μήνες) πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής (λογαριασμοί παροχών νερού, ηλεκτρικού ρεύματος με μηδενικές καταναλώσεις ή αντίστοιχες βεβαιώσεις διακοπής των παροχών για το παραπάνω διάστημα).

ii. Αξιοποίηση διατηρητέου κτιρίου: ΦΕΚ δημοσίευσης της πράξης χαρακτηρισμού διατηρητέου κτιρίου.

16. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για τον υπολογισμό του σχετικού Δείκτη (Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων δανείων μετά την επένδυση)

Για τα υφιστάμενα δάνεια του φορέα, υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης κάθε δανείου,

για τις μελλοντικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις μέχρι την αποπληρωμή τους.

Για τις υφιστάμενες μισθώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης στην οποία αναφέρονται τα μελλοντικά μισθώματα (με ανάλυση τοκοχρεωλυσίου).

Προσάρτημα Παραρτήματος 1:

Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 για το Καθεστώς Ενισχύσεων Γενικής Επιχειρηματικότητας του Ν. 4399/2016

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης ως συμμετέχων εταίρος σε αυτή δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Έχω λάβει γνώση ότι το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 5.000.000 ευρώ (με την επιφύλαξη του άρθρου 67 του Ν. 4399/2016), οι παρεχόμενες ενισχύσεις ανά φορέα επένδυσης, δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα 10.000.000 ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20.000.000 ευρώ συμπεριλαμβανών και των ενισχύσεων του συνόλου των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ.

δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση υπαγωγής σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης του Ν. 4399/2016, προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων ή σε καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ζ) Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου, περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154) ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο (άρθρο 4 παρ. 1 της προκήρυξης και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) θα γίνει εφαρμογή των διατάξεων της περ. δ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Ν. 4399/2016. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:

- Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:
- Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
- Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
- Αρ. φακέλου επενδυτικού σχεδίου
- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης Υπαγωγής
- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Υπαγωγής/Ένταξης σε Καθεστώς
- Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
- αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
- Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης υπαγωγής, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης υπαγωγής είτε της δημοσιευμένης απόφασης ολοκλήρωσης (παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

η) Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγής, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων στις παρεχόμενες ενισχύσεις του Ν. 4399/2016.

θ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

ι) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 18 του άρθρου 2 ΓΑΚ,
- δεν έχει προβεί σε παύση της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης δεν έχει προγραμματίσει να προβεί σε παύση της εν λόγω δραστηριότητας εντός μικρότερου χρονικού διαστήματος από δύο έτη μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου για το οποίο υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή,

- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

- (α) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, (β) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών και (γ) δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσι-

ους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21 της προκήρυξης (μόνο σε περίπτωση που ο φορέας είναι δημόσια ή δημοτική επιχείρηση ή θυγατρική αυτών).

- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων που προβλέπουν η παρ. 2 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

ια) Τουλάχιστον το 25% χρηματοδότησης (μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης) του επιλέξιμου κόστους του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

ιβ) Κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη, υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία του ερωτηματολογίου της αίτησης υπαγωγής στο ΠΣΚΕ.

ιγ) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ιδ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού).

ιε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

ιστ) Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση (έχει εφαρμογή μόνο για την περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει την ενίσχυση της επιδότησης κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης).

ιζ) Το επενδυτικό σχέδιο αφορά νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή (NUTS 3). Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. (αφορά μόνο μεγάλες επιχειρήσεις και εφόσον ο τόπος εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου πληροί τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης).

ιη) Το επενδυτικό σχέδιο αφορά νέα οικονομική δραστηριότητα εντός του φορέα υποδοχής. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. (αφορά μόνο επενδυτικά σχέδια που έχουν ως τόπο εγκατάστασης φορέα υποδοχής της περ. η του Άρθρου 12 και εφόσον ο φορέας είναι υφιστάμενη μονάδα εντός του ίδιου χώρου υποδοχής).

ιθ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.).

Οι υπογράφωντες

Ο νόμιμος εκπρόσωπος

Ή σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρίας:

Όλοι οι εταίροι που θα συμμετάσχουν στην εταιρική σύνθεση του φορέα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κατά το στάδιο «ελέγχου νομιμότητας» ο αξιολογητής καλείται να εκτελέσει τις εξής ενέργειες αναφορικά με υποβληθείσες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου:

1. να προσδιορίσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου βάσει των όσων ορίζονται στον ΓΑΚ 651/2014, το Ν. 4399/2016 και την οικεία απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος.

2. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες ενισχύσεων, με κριτήριο το αν αυτές συγκαταλέγονται στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων» ή «εκτός περιφερειακών ενισχύσεων»,

3. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές ομάδες δαπανών, όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ (Μέρος ΙΙ) του Άρθρου 11 του ΓΑΚ.

4. να ανακατανείμει τις δαπάνες στις ορθές κατηγορίες δαπανών (π.χ. κτηριακές εγκαταστάσεις, λοιπός εξοπλισμός, συμβουλευτικές υπηρεσίες κ.λπ.) όπως αυτές αποτυπώνονται στη συνέχεια.

Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των κατηγοριών δαπανών που αναφέρονται στη συνέχεια και εφόσον περιληφθεί στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση.

Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 8 Ν. 4399/2016)

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες «περιφερειακών ενισχύσεων» των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι κάτωθι, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων:

α. επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού,

β. επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού,

γ. το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος ενισχύεται μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις α' ή/και β'.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών (μέγιστα ποσοστά, ανώτατα ποσά) του Ν. 4399/2016 και της οικείας προκήρυξης καθεστώτος.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαιμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περιπτώσεως γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του Ν. 4399/2014 (Τομέας Τουρισμού) και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 (Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους - logistics). Ο ως άνω συντελεστής διαιμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτήρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

β. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη ΜΜΕ, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,

ββ. η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή,

γγ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,

δδ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορούν να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους. Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

δ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

ε. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

β. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι ως άνω περιγραφόμενες δαπάνες πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και

να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση για επτά (7) έτη σε περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων, πέντε (5) έτη σε περίπτωση μεσαίων και τρία (3) έτη στην περίπτωση των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων,

ββ. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, στην οποία χορηγείται η ενίσχυση,

γγ. να αγοράζονται, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά το 50% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο 75%.

5. Στην περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένης σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών για μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

6. Δεν είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:

α. τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων,

γ. η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού,

δ. η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.

Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί,

ε. η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανμάτων και λοιπών παγίων στοιχείων,

στ. η ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί.

7. Δεν επιτρέπεται η σώρευση ενισχύσεων δαπανών του άρθρου 8 του Ν 4399/2016 με τις ενισχύσεις δαπανών του άρθρου 9 για την ίδια επιλέξιμη δαπάνη.

8. Οι δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται σε μία μόνο ομάδα δαπανών: «Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)» η οποία αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 8)
ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)
1 ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική)
2 ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (Συμβατική)
3 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική ή/και leasing)
4 ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Συμβατική ή/και leasing)
5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Συμβατική)
6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΛΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ (Συμβατική)
7. ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Συμβατική)
8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Συμβατική)

Β. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 9 Ν. 4399/2016)

Οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται για τις ανάγκες της παρούσας προκήρυξης σε δύο ομάδες: «Ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και «Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις». Στις δαπάνες αυτές παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ. Κάθε ομάδα αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 9)	
ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)	
1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Συμβατική) (μόνο για Νέες ΜΜΕ)
ΟΜΑΔΑ Γ. Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)	
1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ (Συμβατική) (μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές)

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

Ως «νέες ΜΜΕ» λογίζονται οι υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσής τους βάσει της καταχώρισής τους στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στα οικεία μητρώα.

2. Δαπάνες εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας.

Ως δαπάνες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα κατάρτισεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές εργασίες για κάθε κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του αναπτυξιακού Ν 4399/2016.

Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)

1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων καθώς και οι κτηριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες – Θεμελιώσεις	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν την κατασκευή των κτηρίων
2.	Κατασκευή φέροντος οργανισμού	Σκυρόδεμα, οπλισμός, μεταλλικά στοιχεία, δικτυώματα, πλαίσια, ξύλινα στοιχεία, ζευκτά, μονώσεις, αποστραγγίσεις, κ.λπ.
3.	Κατασκευή οργανισμού πληρώσεως	Οπτοπλινθοδομές, ξηρά δόμηση, panels, λιθοδομές, μονώσεις, επιχρίσματα, χρωματισμοί, κ.λπ.
4.	Χρωματισμοί	Χρωματισμοί επί εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων, χρωματισμοί μεταλλικών επιφανειών κ.λπ.
5.	Κουφώματα – Υαλοπετάσματα	Εξωτερικά και εσωτερικά από αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό, περσίδες όλων των τύπων, κ.λπ.
6.	Επικαλύψεις – Επενδύσεις	Εξωτερικές και εσωτερικές σε οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες από ξύλο, πέτρα, μάρμαρο, πλακίδια, γυψοσανίδες, γρανίτες, πετάσματα, κεραμίδια, διακοσμητικά τούβλα, κ.λπ.
7.	Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές	Κιγκλιδώματα, εσχάρες, σκάλες, στέγαστρα, ερμάρια, κάθε τύπου κατασκευές που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κτηρίου, κ.λπ.
8.	Συνήθειες ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ισχυρά-ασθενή ρεύματα)	Ηλεκτρολογικές, υδραυλικές εγκαταστάσεις κτηρίων καθώς και εγκαταστάσεις κλιματισμού – αερισμού (μη συμπεριλαμβανομένων των μονάδων) οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτήριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει χωρίς να προκαλέσει καταστροφή του κτηρίου
9.	Συνήθειες υδραυλικές εγκαταστάσεις	
10.	Συνήθειες Εγκαταστάσεις Κλιματισμού – αερισμού	
2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν τον Περιβάλλοντα Χώρο και δεν συμπεριλαμβάνονται στη κατασκευή των κτηρίων
2.	Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου	Διαμόρφωση δρόμων, πεζόδρομων και ανοιχτών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Πλακοστρώσεις
3.	Διαμόρφωση ειδικών χώρων	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή πισινών, γηπέδων αθλοπαιδιών, παιδικών χαρών κ.λπ.
4.	Περίφραξη Οικοπέδου	Κατασκευή περιμετρικής περίφραξης οικοπέδου, εγκαταστάσεις εισόδου
5.	Οικοδομικά βιολογικού καθαρισμού	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή βιολογικού καθαρισμού
6.	Φυτεύσεις	Αγορά φυτών, υλικών, εργασίες κηποτεχνικής

7.	Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Καλωδιώσεις, Φωτισμός Περιβάλλοντος Χώρου
8.	Υδραυλικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Αποχέτευση (σύστημα απορροής ακαθάρτων, κατασκευή δικτύου ομβρίων), δίκτυο ύδρευσης Περιβάλλοντος Χώρου κ.λπ.
9.	Υδροδότηση	Γεωτρήσεις για υδροδότηση, δεξαμενές νερού.

3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στην κατηγορία «ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ» περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και γενικά των διευθετήσεων που γίνονται για την μόνιμη εγκατάστασή τους και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Επίσης, οι δαπάνες εκσυγχρονισμού μηχανολογικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τα κτήρια. Ακόμα, περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής, αγοράς, προμήθειας ή εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων που χωρίς να σχετίζονται με τα μηχανήματα είναι απαραίτητες για την παραγωγική λειτουργία της μονάδας που συνδέεται με το επενδυτικό σχέδιο. (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης, μονάδων κλιματισμού ή αποθηκευτικές δεξαμενές).

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Γραμμή Παραγωγής (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά - Εγκατάσταση ομάδας Μηχανημάτων - Εξοπλισμών - Αυτοματισμών που εκτελούν συγκεκριμένη ολοκληρωμένη εργασία ή/και οδηγούν στην παραγωγή ολοκληρωμένου ενδιάμεσου ή τελικού προϊόντος προϊόντος (π.χ. γραμμή παραγωγής προφίλ αλουμινίου, γραμμή διαμόρφωσης χαρτοκιβωτίων κ.λπ.)
2.	Ομοειδή Μηχανήματα – Εξοπλισμοί (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά – Εγκατάσταση Μηχανημάτων – Εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για παρόμοιες εργασίες (π.χ. ταινιόδρομοι, δεξαμενές υλικών) κ.λπ.
3.	Μεμονωμένο βασικό Μηχάνημα (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Διακριτή ομάδα μπορεί να αποτελεί ένα μεμονωμένο βασικό μηχάνημα που εκτελεί συγκεκριμένες εργασίες (π.χ. πρέσα σύνθλιψης)
4.	Βάσεις Μηχανημάτων	Κατασκευή μεταλλικών βάσεων ή βάσεων από οπλισμένο σκυρόδεμα για την τοποθέτηση των μηχανημάτων.
5.	Εγκαταστάσεις θέρμανσης	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του λεβητοστασίου και του δικτύου θερμού νερού (Λέβητες, καυστήρες, κυκλοφορητές, εναλλάκτες, πιεστικά συγκροτήματα, θερμαντικά σώματα κ.λπ.)
6.	Μονάδες κλιματισμού – Αερισμού	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού κλιματισμού – αερισμού (εξωτερικές και εσωτερικές κλιματιστικές μονάδες, αντλίες θερμότητας κ.λπ.)
7.	Υποσταθμός - Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του Υποσταθμού και λοιπού ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (μετασχηματιστές, ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, πίνακες, συστήματα αδιάλειπτης παροχής τάσης και προστασίας δικτύου κ.λπ.)
8.	Σύστημα καθορισμού υγρών ή και αερίων αποβλήτων	Αγορά και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού των συστημάτων συλλογής και καθορισμού υγρών και αερίων αποβλήτων (π.χ. αντλίες, βιολογικός καθαρισμός, φίλτρα, κ.λπ.)
9.	Εγκατάσταση πεπιεσμένου αέρα ή/και αερίων	Αγορά και εγκατάσταση δικτύων πεπιεσμένου αέρα ή/και αερίων, αεροσυμπιεστών, αεροφυλακίων, φίλτρων, ξηραντών, δεξαμενών αποθήκευσης.
10.	Γερανογέφυρες	Αγορά και εγκατάσταση γερανογεφυρών

11.	Γεφυροπλάστιγγα	Αγορά και εγκατάσταση γεφυροπλάστιγγας
12.	Μηχανικές εγκαταστάσεις φορτοεκφόρτωσης	Αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροϋδραυλικών μεταλλικών ραμπών, αυτόματων μεταλλικών θυρών φορτοεκφόρτωσης κ.λπ. (αφορούν κυρίως μονάδες εφοδιαστικής αλυσίδας)
13.	Αντλίες – σωληνώσεις	Αγορά και εγκατάσταση των αντλιών και σωληνώσεων για την διακίνηση υγρών και αέριων υλικών της παραγωγικής διαδικασίας
14.	Εξοπλισμός λειτουργίας πισινών, εγκαταστάσεων θαλασσοθεραπείας και SPA ξενοδοχειακής μονάδας	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού λειτουργίας των πισινών, κέντρων θαλασσοθεραπείας και εγκαταστάσεων SPA (αντλίες, κυκλοφορητές κ.λπ.)
15.	Πυρανίχνευση - Πυρόσβεση	Αγορά εξοπλισμού πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (ανιχνευτές, πυροσβεστήρες, πυροσβεστικές φωλιές κ.λπ.)

4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Στην κατηγορία «ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ» περιλαμβάνονται:

- οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης λοιπού εξοπλισμού ή/και
- η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου μόνον εφόσον αποτελούν μέρος ξενοδοχειακού εξοπλισμού

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Επίπωση δωματίων και κοινόχρηστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά επίπλων δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων
2.	Εξοπλισμός λινόθήκης - λουτρού - υφασμάτων τουριστικών μονάδων	Αγορά λευκών ειδών (σεντόνια, κουβέρτες, πετσέτες, κ.λπ.), κουρτινών και λοιπών υφασμάτων ειδών
2.	Εξοπλισμός κουζίνας τουριστικών μονάδων	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ψυκτικών θαλάμων, μηχανημάτων παραγωγής αρτοσκευασμάτων, φούρνων, εστιών, πλυντηρίων πιάτων, θερμοθαλάμων, σκευών μαγειρέματος κ.λπ. που βρίσκονται στο χώρο της κουζίνας ή και στο χώρο εστιατορίων και μπαρ, σκευή σερβιρίσματος (ποτήρια, πιάτα)
3.	Εξοπλισμός πλυντηρίων, σιδερωτηρίων και ειδικών χώρων (γυμναστήριο, αίθουσα συνεδρίων, κ.λπ.) για ξενοδοχεία	Αγορά πλυντηρίων, στεγνωτηρίων, σιδερωτηρίων, οργάνων γυμναστικής, οπτικοακουστικός εξοπλισμός συνεδρίων κ.λπ.
4.	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών (τηλεφωνικό κέντρο, τηλεφωνικές συσκευές)
5.	Εξοπλισμός δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά εξοπλισμού δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων (π.χ. ψυγεία, τηλεοράσεις, φωτιστικά, ομπρέλες, ξαπλώστρες, διακοσμητικά, κ.λπ.)
6.	Διάφορα συστήματα - αυτοματισμοί	Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού (π.χ Σύστημα ηλεκτρονικών κλειδαριών δωματίων ξενοδοχείου, συναγερμού, ενδοεπικοινωνίας, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, κεραία λήψης τηλε-οπτικού σήματος,), συστημάτων ασφάλειας κ.λπ.
7.	Συστήματα Η/Υ	Αγορά Η/Υ και λοιπού εξοπλισμού (PC, Router Printers, κ.λπ.)
8.	Εξοπλισμός για άτομα με Αναπηρία	Αμαξίδια κ.λπ.
9.	Ζώα για πάγια εκμετάλλευση	Αγορά του ζωικού κεφαλαίου κτηνοτροφικών επιχειρήσεων

5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στην κατηγορία δαπανών «ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ» περιλαμβάνονται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), υπό την προϋπόθεση ότι αυτά κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμα μεταφορικά μέσα έως 6 θέσεων.

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Ανυψωτικά μηχανήματα	Αγορά περονοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων (κλαρκ)
2.	Φορτηγά – λοιπά οχήματα	Αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας (μικρά φορτηγά, ρυμούλκες, φορτωτές κ.λπ.)
3.	Οχήματα μεταφοράς προσωπικού και πελατών	Αγορά οχημάτων μαζικής μεταφοράς προσωπικού και πελατών υπό την προϋπόθεση ότι κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως 6 θέσεων.

6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Αγορά του ακινήτου (κτήριο) της μονάδας	Για την δημιουργία των δαπανών αυτής της κατηγορίας λαμβάνεται υπόψη ο διαχωρισμός της αξίας κτήσης των παγίων στοιχείων στο συμβόλαιο αγοράς, ο διαχωρισμός κατά την αποτίμηση της αξίας αυτών από τα αρμόδια όργανα καθώς και ο διαχωρισμός κατά την αποτύπωση στο λογιστικά βιβλία της επιχείρησης
2.	Αγορά του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού της μονάδας	

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες για τους σκοπούς του Ν. 4399/2016 είναι:

- για τις μεγάλες επιχειρήσεις οι δαπάνες που αφορούν την αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός) μιας παραγωγικής μονάδας
- για τις ΜΜΕ οι δαπάνες του συνόλου ή/και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, εφόσον συντρέχουν (είτε για Μεγάλες είτε για ΜΜΕ) σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:
  - α. η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
  - β. η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή,
  - γ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,
  - δ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορεί να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους.

Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

Στην κατηγορία αυτή δαπανών στο επιλέξιμο κόστος δεν περιλαμβάνεται το ποσό του τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του γηπέδου.

7. ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Δαπάνες για την μεταφορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας	Αγορά δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας ή μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων
2.	Πιστοποίηση προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας	Έξοδα πιστοποίησης προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας, απόκτηση ISO, κ.λπ.
3.	Αγορά, ανάπτυξη λογισμικού	Δαπάνες αγοράς αναγκαίου λογισμικού για ανάγκες μηχανοργάνωσης, δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών, κ.λπ.
4.	Συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης	Δαπάνες ανάπτυξης συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Στην κατηγορία δαπανών «ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ», επιλέξιμες για τους σκοπούς του Ν. 4399/2016, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 4399/2016, είναι μόνο οι δαπάνες που αφορούν:

- μεταφορά τεχνολογίας μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας και μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων ή/και

- συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμηθείας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης

Σημείωση: Η αξία αγοράς λογισμικών προγραμμάτων Η/Υ, σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ. 142/1948/1993, καταχωρείται στον 16.17.00 ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Με το έγγραφο όμως του ΣΛΟΤ 310/2005 η απόφαση αυτή έπαυσε να ισχύει. Συνεπώς και ο λογαριασμός 16.17.00 «Λογισμικά προγράμματα» καταργείται και τα λογισμικά προγράμματα Η/Υ πρέπει να καταχωρούνται ως ασώματες ακινητοποιήσεις σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 16.05 «Λοιπά δικαιώματα» κατά ΕΓΛΣ ή στο λογαριασμό 18.03.01-Αξία κτήσης λοιπών άυλων κατά ΕΛΠ.

8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επιλέξιμη είναι η δαπάνη μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

Β. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (μόνο για Νέες ΜΜΕ)

α/α	Τίτλος ομάδας	Δαπάνες που περιλαμβάνονται στην ομάδα εργασιών
1.	Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές για την τεχνική και οικονομική παρακολούθηση και συντονισμό της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
2.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις
3.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στη λήψη του δανείου και την εκταμίευση της κρατικής ενίσχυσης
4.	Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης	Δαπάνες μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της διοίκησης, την αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών και την τυποποίηση των διαδικασιών, και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω μελέτες θα πρέπει να συναρτώνται άμεσα και να εξυπηρετούν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
5.	Δαπάνες μελετών αγοράς	Δαπάνες για την έρευνα της αγοράς και την εκπόνηση μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών που συναρτώνται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο

ΟΜΑΔΑ Γ. Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

(μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις)

α/α	Τίτλος ομάδας	Δαπάνες που περιλαμβάνονται στην ομάδα εργασιών
1.	Δαπάνες έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας	Δαπάνες για νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης, καταρτίσεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου
2.	Δαπάνες εκπόνησης μελετών για την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας	Δαπάνες για την εκπόνηση τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Καθορισμός στοιχείων αξιολόγησης, δεικτών βαθμολογίας και στάθμισης των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος Γενικής Επιχειρηματικότητας του Ν 4399/2016.

Τα κριτήρια αξιολόγησης της παραγράφου Β.2 του άρθρου 14 του Ν 4399/2016 εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου ή του επενδυτικού φορέα.

Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο, προκειμένου να μπορεί να συμπεριληφθεί στους πίνακες κατάταξης ανέρχεται σε 3 βαθμούς.

Οι δείκτες και οι κλίμακες βαθμολόγησής τους είναι οι εξής:

Δείκτης 1 Αριθμοδείκτες επίδοσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου:

Γενική ρευστότητα του φορέα πριν την επένδυση

Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Η γενική ρευστότητα προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης:

$$\text{Γενική ρευστότητα} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Καθαρό περιθώριο κέρδους του φορέα πριν την επένδυση

Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής

Το καθαρό περιθώριο κέρδους προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου των κερδών προ φόρων προς τον κύκλο εργασιών, με πολλαπλασιασμό επί 100, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης.

$$\text{Καθαρό περιθώριο κέρδους} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Κύκλος Εργασιών}} \times 100$$

Διάρθρωση κεφαλαίων του φορέα πριν την επένδυση

Αφορά μόνο υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις έως το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Η βιωσιμότητα προκύπτει ως ο μέσος όρος διαιτίας του λόγου των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων, όπως τα μεγέθη αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων της επιχείρησης.

$$\text{Διάρθρωση κεφαλαίων} = \text{μέσος όρος διαιτίας} \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνόλου Δανειακών Υποχρεώσεων}}$$

Περιγραφή	Κλίμακα	Βαθμοί Επιχειρήσεις με βιβλία διπλογραφικού συστήματος (πρώην Γ κατηγορίας)	Βαθμοί Επιχειρήσεις με βιβλία απλογραφικού συστήματος (πρώην Β κατηγορίας)
Γενική Ρευστότητα	> 1	1	-
Καθαρό περιθώριο κέρδους	> 1	1	3
Διάρθρωση κεφαλαίων	> 1	1	-

Προσοχή: Οι επενδυτικοί φορείς της περίπτωσης γ του Άρθρου 12 του Ν.4399/2016 ήτοι, φορείς που προκύπτουν από συγχώνευση ανεξάρτητων ΜΜΕ μετά την 22-6-2016 (ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 4399/2016), δεν βαθμολογούνται στο συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτης 2: Χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα μετά την επένδυση - εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR), Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT)

Η βαθμολογία του εσωτερικού συντελεστή απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδύμενων κεφαλαίων με βάση τις εισροές – εκροές της επένδυσης με βάση τις προβλέψεις για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Η βαθμολογία της ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων προκύπτει από το λόγο των τοκοχρεολυσίων των υφιστάμενων και των νέων δανείων προς το σύνολο των αποτελεσμάτων προ αποσβέσεων, τόκων και φόρων υπολογισμένα με βάση τον μέσο όρο των προβλέψεων για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Μεταφέρονται τα αποτελέσματα από τα αντίστοιχα πεδία των φύλλων «IAT» και «IRR» του αρχείου xls «πίνακες προβλέψεων βιωσιμότητας και απολογιστικών στοιχείων φορέα» που αναρτάται στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

	Βαθμοί	Βαθμοί
Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις/ Υπό συγχώνευση επιχειρήσεις του άρθρου 12 παρ. γ/ Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
IRR ≥ 10%	2	3
10% > IRR ≥ 5%	1	2
ΔIAT < 1	1	2

Δείκτης 3: Αύξηση της απασχόλησης με έμφαση στο εξειδικευμένο προσωπικό

Αφορά μόνο επενδυτικά σχέδια που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας

Η βαθμολογία του δείκτη προκύπτει από τον αριθμό των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας σε σχέση με το κόστος της επένδυσης και από το ποσοστό των πτυχιούχων (Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ) που θα καλύψουν τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται με το επενδυτικό σχέδιο μετά την ολοκλήρωσή του, εκφρασμένων σε ΕΜΕ:

		Βαθμοί	Βαθμοί
Περιγραφή	Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις/Υπό συγχώνευση επιχειρήσεις του άρθρου 12 παρ. γ/ Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Ενισχυόμενο Κόστος επένδυσης/Νέες θέσεις εργασίας	< 250 χιλ. ευρώ	1	2
Ποσοστό πτυχιούχων	> 20%	1	2

Δείκτης 4: Ίδια και διαθέσιμα κεφάλαια

		Βαθμοί	Βαθμοί
Κλίμακα	Κλίμακα	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις/Υπό συγχώνευση επιχειρήσεις του άρθρου 12 παρ. γ/Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Ίδια κεφάλαια/ Ενισχυόμενο κόστος επένδυσης	≥ 15%	1	2
Κεφάλαια εξωτερικού/ Ενισχυόμενο κόστος επένδυσης	≥ 10%	1	2
Διαθέσιμα κεφάλαια/Ίδια Κεφάλαια	≥ 1,3	1	2

Τα κεφάλαια εξωτερικού που θα αποτελέσουν ίδια κεφάλαια της επένδυσης θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα έτος.

Προσοχή: Το κριτήριο Διαθέσιμα/ίδια Κεφάλαια βαθμολογείται μόνο σε περίπτωση που στο προτεινόμενο χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η κάλυψη του συνόλου ή τμήματος των ιδίων κεφαλαίων με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές μετρητών των μετόχων. Βαθμολογούνται τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια των μετόχων εφόσον είναι περισσότερα από τα απαιτούμενα ίδια κεφάλαια που πρόκειται να καλυφθούν με εισφορές μετρητών.

Δείκτης 5: Ειδικά χαρακτηριστικά φορέα και επενδυτικού σχεδίου

Επιπλέον, τα επενδυτικά σχέδια βαθμολογούνται με βάση ειδικότερα χαρακτηριστικά, είτε γεωγραφικά είτε επίδοσης, ως εξής:

	Βαθμοί	Βαθμοί
Περιγραφή	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	Υπό ίδρυση επιχειρήσεις/Υπό συγχώνευση επιχειρήσεις του άρθρου 12 παρ. γ/ Επιχειρήσεις με λιγότερες από τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
Ο φορέας της επένδυσης εντάσσεται στις ειδικές κατηγορίες ενίσχυσης του άρθρου 12 του Ν.4399/2016.	2	3
Αξιοποίηση αργού κτηριακού δυναμικού ή διατηρητέου κτηρίου	1	2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Προστιθέμενη Αξία
της παραγράφου ζ, του άρθρου 12,
του Ν 4399/2016

Προστιθέμενη Αξία της παραγράφου ζ, του άρθρου 12, του Ν 4399/2016

Στην ειδική κατηγορία ενίσχυσης της παραγράφου ζ, του άρθρου 12, του Ν 4399/2016 εντάσσονται τα επενδυτικά των φορέων που επιτυγχάνουν στον λόγο «προστιθέμενη αξία/κύκλος εργασιών» αποτέλεσμα ίσο ή μεγαλύτερο από 0,5 για τους ΚΑΔ 01-32 και ίσο ή μεγαλύτερο από 0,7 για τους υπόλοιπους ΚΑΔ. Σημειώνεται ότι, ο υπολογισμός της προστιθέμενης αξίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται για τον ΚΑΔ που αφορά τον κλάδο δραστηριοποίησης της προτεινόμενης επένδυσης για την τελευταία κλεισμένη χειριστική χρήση.

Στις διατάξεις της παραγράφου ζ, του άρθρου 12 δεν εμπίπτουν τα επενδυτικά σχέδια:

- σε νέα ΚΑΔ που δεν δραστηριοποιείται ήδη ο φορέας της επένδυσης,
- σε ένα από τα ΚΑΔ που ήδη δραστηριοποιείται ο φορέας της επένδυσης αλλά δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός της προστιθέμενης αξίας για τον ΚΑΔ που αφορά στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο.

Ο υπολογισμός της Προστιθέμενης Αξίας γίνεται με τον ακόλουθο τύπο:

Κύκλος εργασιών

+/- Μεταβολές αποθεμάτων αγαθών και υπηρεσιών

+ Κεφαλαιοποιημένη παραγωγή

+ Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

- Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

- Λοιποί φόροι επί των προϊόντων που συνδέονται με τον κύκλο εργασιών αλλά δεν εκπίπτουν

- Τέλη και φόροι που συνδέονται με την παραγωγή

Επεξήγηση μεγεθών για τους κλάδους της μεταποίησης:

Στο μέγεθος του κύκλου εργασιών περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί 70, 71, 72 και 73 του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ).

Στο μέγεθος των μεταβολών αποθεμάτων και υπηρεσιών περιλαμβάνεται η διαφορά του συνόλου της απογραφής λήξης με το σύνολο της απογραφής έναρξης.

Στο μέγεθος της κεφαλαιοποιημένης παραγωγής περιλαμβάνεται το σύνολο του λογαριασμού 78 του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) εκτός του 78.00.11.

Στο μέγεθος των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται ο λογαριασμός 74 εκτός του 74.03 και του 74.05 και ο λογαριασμός 75.

Στο μέγεθος των συνολικών αγορών αγαθών και υπηρεσιών περιλαμβάνονται:

- οι λογαριασμοί 61, 62, 63, 64, 68, 69 και
- το σύνολο των αγορών εσωτερικού, εισαγωγών και ενδοκοινοτικών αποκτήσεων εμπορευμάτων, α' υλών, αναλώσιμων, ανταλλακτικών και ειδών συσκευασίας.

Επεξήγηση μεγεθών για τους κλάδους των υπηρεσιών:

Στο μέγεθος της κεφαλαιοποιημένης παραγωγής περιλαμβάνεται το σύνολο του λογαριασμού 78 του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) εκτός του 78.05.

Στο μέγεθος των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν το άθροισμα των κάτωθι λογαριασμών:

- από τον λογαριασμό 72 οι λογαριασμοί 72.10 και 72.11,
- από τον λογαριασμό 74 οι λογαριασμοί 74.03 και 74.98,
- το σύνολο του λογαριασμού 75 πλην του λογαριασμού 75.10,
- από τον λογαριασμό 78 ο λογαριασμός 78.05.

Στο μέγεθος των λοιπών φόρων επί των προϊόντων που συνδέονται με τον κύκλο εργασιών αλλά δεν εκπίπτουν και στο μέγεθος των τελών και φόρων που συνδέονται με την παραγωγή περιλαμβάνεται το σύνολο του λογαριασμού 63 του ΕΓΛΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Καθορισμός των δικαιολογητικών των τακτικών ελέγχων που συνοδεύουν το αίτημα τακτικού ελέγχου στα Καθεστώτα Ενισχύσεων του Ν. 4399/2016

Αίτημα Τακτικού Ελέγχου

Τακτικοί έλεγχοι του άρθρου 16 του Ν. 4399/2016 ενεργούνται μετά από αντίστοιχο αίτημα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από δικαιολογητικά, προκειμένου να πιστοποιείται, με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παραγράφου 7 του άρθρου 14: α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ή β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Το αίτημα τακτικού ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει:

α. την Αίτηση Ελέγχου προς την αρμόδια υπηρεσία υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

β. Το Ερωτηματολόγιο αίτησης ελέγχου, υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 8. του Ν. 1599/1986.

γ. Τα κατά περίπτωση παραστατικά νόμιμης εκπροσώπησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Δικαιολογητικά Τακτικού Ελέγχου

Τα δικαιολογητικά του Τακτικού Ελέγχου τα οποία συνοδεύουν το αίτημα ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, κατηγοριοποιούνται ως εξής:

1. Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης και μετοχικής/εταίρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

i. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις του, από το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και μέχρι την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν ενοποίησης αυτού, καθώς και τα σχετικά Φ.Ε.Κ. δημοσιεύσεις τους.

β. Αποσπάσματα των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων Μετόχων/Εταίρων από τα οποία να προκύπτουν τυχόν μεταβολές της μετοχικής/εταίρικής σύνθεσης του φορέα μετά την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και σε κάθε περίπτωση το σχετικό απόσπασμα της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης καθώς και αντίγραφο των σελίδων του Βιβλίου Μετόχων/Εταίρων για την προαναφερόμενη περίοδο.

γ. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

ii. Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. - Ε.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης και τυχόν τροποποιήσεις του από την χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, τα οποία φέρουν τη θεώρηση (σφράγιση) του αρμόδιου φορέα στο οποίο έχουν κατατεθεί και

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

iii. Συνεταιρισμοί.

α. Καταστατικό σύστασης και τυχόν τροποποιήσεις από την χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν ενοποίησης αυτού, καθώς και τα σχετικά Φ.Ε.Κ. με δημοσιεύσεις τους.

β. Αποσπάσματα των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων μετά την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου από τα οποία να προκύπτουν τα μέλη με τα αντίστοιχα μερίδια αυτών και σε κάθε περίπτωση το σχετικό απόσπασμα της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης καθώς και αντίγραφο των σελίδων του Βιβλίου Μητρώου Μελών για την προαναφερόμενη περίοδο.

γ. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

iv. Ατομικές επιχειρήσεις

- Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και τυχόν τροποποιήσεις.

2. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της κάλυψης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με Ίδια Κεφάλαια

2.1 Αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές:

Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων σε μετρητά, υποβάλλονται τα στοιχεία για τις αυξήσεις του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο νόμο και μετέπειτα.

Εφόσον η επιχείρηση για την κάλυψη του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού χρησιμοποιεί αύξηση κεφαλαίου η οποία έχει γίνει πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υπό τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων του νόμου, θα πρέπει να υποβάλλονται τα προαναφερόμενα στοιχεία για χρονική περίοδο που να περιλαμβάνει και την εν λόγω αύξηση.

Ειδικότερα τα υποβαλλόμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά είναι:

i. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσή αυτών (Για τις μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στο πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μετόχων θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου (για τις Α.Ε.) για την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσής των ή σχετική καταχώρηση στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών εφόσον εκκρεμεί η δημοσίευση.

γ. Κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους.

δ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

ii. Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. - Ε.Ε.)

α. Τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου τα οποία φέρουν τη θεώρηση

(σφράγιση) του αρμόδιου φορέα στο οποίο έχουν κατατεθεί. (Για τις μεταβολές του εταιρικού κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδια συμμετοχής θα πρέπει στο καταστατικό να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 για στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

γ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας για αύξηση του Εταιρικού Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

iii. Συνεταιρισμοί.

α. Αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων για την αύξηση του κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσης αυτών (Για τις μεταβολές του κεφαλαίου που αφορούν στην κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στο πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μελών θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 για στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

γ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως του Συνεταιρισμού για αύξηση του Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

2.2 Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών:

α. Αντίγραφο απόφαση του αρμόδιου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα φορολογηθέντα αποθεματικά του φορέα.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 41 στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

2.3 Με ανάληψη υφιστάμενων αποθεματικών:

α. Αντίγραφο απόφαση του αρμόδιου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα αποθεματικά του φορέα.

β. Κίνηση (Καρτέλα) του σχετικού λογαριασμού 41 όπου φαίνεται η τήρηση του εν λόγω ποσού σε διακριτό κωδικό.

2.4 Με εκποίηση μη ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού:

Λογιστικές εγγραφές πώλησης παγίου με κέρδος (όπου φαίνεται οι εκποίηση μη ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού όπως γήπεδα ή κτίρια, μηχανήματα κ.λπ.) και κίνηση (καρτέλες) του σχετικών αντίστοιχων λογαριασμών.

3. Χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή.

i. Μεσομακροπρόθεσμο Επενδυτικό Δάνειο

α. Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο

αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει Βιβλία Γ' Κατηγορίας αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίο τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

ii. Δάνειο έναντι εκχώρησης επιχορήγησης

α. Σύμβαση εκχώρησης της επιχορήγησης έναντι παροχής ισόποσου βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανείου και τυχόν τροποποιήσεις.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας έχει Βιβλία Γ' Κατηγορίας αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

iii. Λοιπά Τραπεζικά Δάνεια για τη χρηματοδότηση της επένδυσης Σε περίπτωση που για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου έχει γίνει χρήση άλλων Τραπεζικών Δανείων:

α. Σύμβαση του δανείου και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο στην οποία θα αναφέρεται ο σκοπός και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.

γ. Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο.

4. Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού.

α. Σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού (leasing).

β. Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι τυχόν καταβληθείσες από το φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες.

5. Νομιμοποιητικά έγγραφα δικαιωμάτων του ακινήτου επί του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση.

α. Στην περίπτωση κυριότητας του οικοπέδου αντίγραφο του συμβολαίου αγοράς του και πιστοποιητικό μετεγγραφής στο Υποθηκοφυλακείο.

β. Στην περίπτωση απόκτησης του δικαιώματος χρήσης του οικοπέδου ή του ακινήτου με εκμίσθωση ή παραχώρηση αντίγραφο της σχετικής σύμβασης θεωρημένο από την αρμόδια οικονομική Υπηρεσία και πιστοποιητικό μετεγγραφής.

6. Λογιστική απεικόνιση των στοιχείων υλοποίησης της επένδυσης.

i. Εταιρείες που τηρούν Βιβλία Γ' κατηγορίας

α. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο λογιστικών εγγραφών

γ. Κίνηση των λογαριασμών (καρτέλες) των προμηθευτών του υλοποιούμενου έργου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ελέγχου.

δ. Κίνηση των λογαριασμών όψεως του φορέα μέσω των οποίων γίνονται οι πληρωμές των προμηθευτών για την παραπάνω χρονική περίοδο.

γ. Ισοζύγιο Γενικού Αναλυτικού Καθολικού κατά χρόνο έναρξης του επενδυτικού σχεδίου και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ελέγχου υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον υπεύθυνο λογιστή.

δ. Ισολογισμοί των δύο τελευταίων κλεισμένων χρήσεων.

Σημειώνεται ότι οικονομικά στοιχεία που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να απεικονίζονται σε διακριτούς λογαριασμούς Ενεργητικού και Παθητικού εφόσον τίθεται σχετική υποχρέωση βάσει της απόφασης υπαγωγής ή της ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ, για την περίοδο υλοποίησης της επένδυσης.

β. Μητρώο παγίων της επένδυσης (τα πάγια της ενσχυόμενης επένδυσης θα πρέπει να σηματοδοτούνται διακριτά με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση).

ii. Εταιρείες που τηρούν Βιβλία Β' κατηγορίας.

α. Βιβλίο Εσόδων και Εξόδων στο οποίο σε διακριτές σελίδες θα πρέπει να έχουν καταχωρηθεί το οικονομικά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου εφόσον τίθεται σχετική υποχρέωση βάσει της απόφασης υπαγωγής ή της ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ.

β. Μητρώο παγίων της επένδυσης (τα πάγια της ενσχυόμενης επένδυσης θα πρέπει να σηματοδοτούνται διακριτά με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση).

7. Δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης της υλοποίησης και ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

α. Οικοδομική άδεια και τυχόν αναθεωρήσεις αυτής και τα εγκεκριμένα βάσει της οικοδομικής άδειας αρχιτεκτονικά σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης, κατόψεις, κ.λπ.).

β. Στη περίπτωση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης της επένδυσης, κατά περίπτωση απαιτούνται τα εξής:

- Άδεια Οικοδομής: Θεώρηση Β' Αυτοψίας για αποπεράτωση οικοδομικών εργασιών

- Άδεια Δόμησης: Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) ή Τελική Θεώρηση από την αρμόδια ΥΔΟΜ.

- Υπαγωγή στον Ν.4178/2013 (ή οποιοδήποτε νόμο τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών βρίσκεται σε ισχύ): Αίτηση Υπαγωγής στο καθεστώς, Τεχνική Περιγραφή Αυθαίρετων Κατασκευών με τα σχέδια που τη συνοδεύουν και πιστοποιητικό περαίωσης διαδικασίας.

γ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις και άδειες για την υλοποίηση της επένδυσης (άδεια εγκατάστασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, κ.α.).

δ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση άδειες για τη λειτουργία της επένδυσης (άδεια λειτουργίας για μεταποιητικές επιχειρήσεις, σήμα ΕΟΤ για τουριστικές μονάδες κ.λπ.) στη περίπτωση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας αυτής. Ειδικά για τα τουριστικά καταλύματα απαιτείται Πιστοποιητικό Κατάταξης από το ΞΕΕ βάση του Ν.4276/2014.

ε. Συμβάσεις εκτέλεσης έργων ή εργασιών για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου (πολιτικού μηχανικού, μηχανολόγου κ.λπ.) και αντίγραφα των υποβεβλημένων στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, σχετικών καταστάσεων.

στ. Τεχνική περιγραφή του επενδυτικού έργου που έχει υλοποιηθεί (ανά κατηγορία) μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους μηχανικούς ανά κατηγορία – ομάδα δαπανών, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της απόφασης υπαγωγής στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται και οι τυχόν αποκλίσεις έναντι του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

ζ. Φωτογραφικό υλικό του έργου (κτίρια, περιβάλλον χώρος, εξοπλισμός). Συστήνεται η προσκόμιση φωτογραφικού υλικού και για τη φάση κατασκευής, ειδικά για την τεκμηρίωση των αφανών εργασιών.

η. Τιμολόγια και λοιπά παραστατικά δαπανών, παραστατικά πληρωμής αυτών καθώς και τα συνοδευτικά παραστατικά (δελτία διακίνησης αγαθών, φορτωτικές, διασαφήσεις, CMR, packing list κ.λπ.).

Παραστατικά απασχόλησης:

Κατά τον τελικό έλεγχο για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης:

α. Κατάσταση της Επιθεώρησης Εργασίας για το απασχολούμενο προσωπικό.

β. Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις που έχουν υποβληθεί στο ΙΚΑ από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης:

Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτούνται αντίγραφα τιμολογίων αγοράς πρώτων υλών και πώλησης αγαθών στο βαθμό που να τεκμηριώνουν την λειτουργία της μονάδας συνοδευόμενα με τα αναλυτικά καθολικά των αντίστοιχων λογαριασμών που έχουν γίνει οι σχετικές εγγραφές (ομάδες λογαριασμών 2 και 7).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: Δικαιολογητικά καταβολής ενισχύσεων Καθεστώς Γενική Επιχειρηματικότητα

Α. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΑ

A/A	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ
1.	Καταστατικό σύστασης της εταιρείας/Κωδικοποιημένο Καταστατικό ή Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος για ατομικές επιχειρήσεις
2.	Βεβαίωση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ περί: - Τροποποιήσεων του καταστατικού - Μη λύσης της εταιρείας και θέσης σε εκκαθάριση - Μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή ειδική εκκαθάριση
3.	Πιστοποιητικό από το Μητρώο Πτωχέσεων του Πρωτοδικείου περί: - μη πτώχευσης/μη αίτησης για να κηρυχθεί η εταιρεία σε κατάσταση πτώχευσης - μη θέσης σε διαδικασία συνδιαλλαγής/εξυγίανσης, μη αίτησης για να κηρυχθεί η εταιρεία σε διαδικασία συνδιαλλαγής/εξυγίανσης
4.	Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο (φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης) σε δύο (2) αντίγραφα
5.	Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο σε δύο (2) αντίγραφα
6.	- Εάν ο φορέας της επένδυσης είναι Ανώνυμη Εταιρεία/Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης: Πρακτικό Δ.Σ (Α.Ε.)/Πρακτικό Γ.Σ. (ΕΠΕ), - Εάν ο φορέας της επένδυσης είναι Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία: Πρακτικό της Συνέλευσης των Εταίρων , - Εάν ο φορέας της επένδυσης ανήκει στις Λοιπές περιπτώσεις: Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από ΚΕΠ/δημόσια υπηρεσία, στα οποία να δηλώνεται: α) ότι η επιχορήγηση δεν έχει εκχωρηθεί σε Τράπεζα και β) ο αριθμός λογαριασμού (IBAN) της επιχορήγησης-φορέα της επένδυσης στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης
7.	Βεβαίωση Τραπέζης με το IBAN του εταιρικού λογαριασμού του φορέα της επένδυσης ή Αντίγραφο φύλλου κίνησης εταιρικού λογαριασμού (εφόσον αναγράφεται IBAN, επωνυμία και ΑΦΜ δικαιούχου), με υπογραφή αρμοδίου υπαλλήλου και σφραγίδα αντίστοιχου υποκαταστήματος.

Β. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΑ

A/A	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ
1.	Καταστατικό σύστασης της εταιρείας/Κωδικοποιημένο Καταστατικό ή Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος για ατομικές επιχειρήσεις
2.	Βεβαίωση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ περί: - Τροποποιήσεων του καταστατικού - Μη λύσης της εταιρείας και θέσης σε εκκαθάριση - Μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή ειδική εκκαθάριση
3.	Πιστοποιητικό από το Μητρώο Πτωχέσεων του Πρωτοδικείου περί: - μη πτώχευσης/μη αίτησης για να κηρυχθεί η εταιρεία σε κατάσταση πτώχευσης - μη θέσης σε διαδικασία συνδιαλλαγής/εξυγίανσης, μη αίτησης για να κηρυχθεί η εταιρεία σε διαδικασία συνδιαλλαγής/εξυγίανσης

4.	Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο (φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης) σε δύο (2) αντίγραφα
5.	Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο σε δύο (2) αντίγραφα
6.	Αντίγραφο Σύμβασης Εκχώρησης
7.	Βεβαίωση Τραπέζης στην οποία θα αναγράφεται <u>το ισχύον υπόλοιπο του δανείου</u> για το οποίο υφίσταται σύμβαση εκχώρησης της επιχορήγησης και <u>το IBAN του λογαριασμού</u> στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2016

Ο Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (Ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

